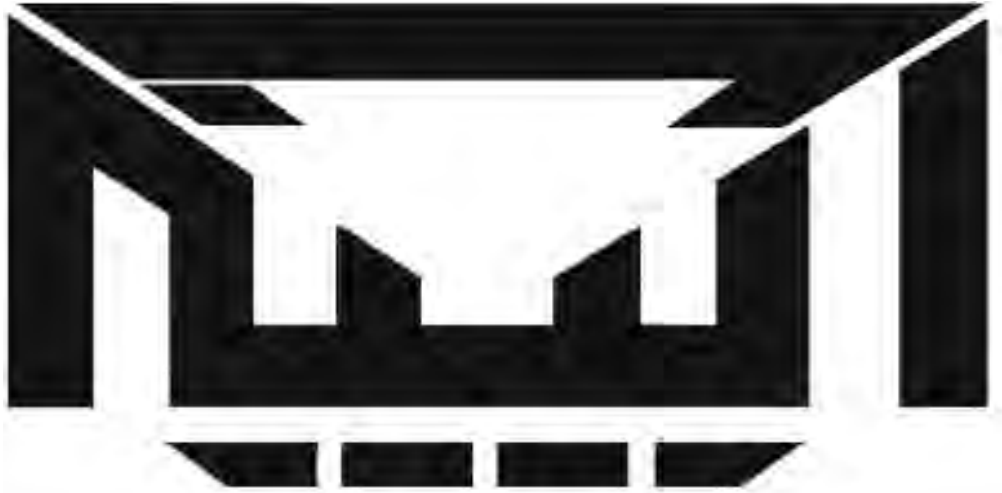

اگر به دار زنی روی دار می رقصم
اگر گلوله زنی خوشگوار می رقصم
مرا از مرگ مترسان ز اشتیاقش گر
قرار مرگ بود بی قرار می رقصم

فاروق فارانی

نشریه رسمی فدراسیون انجمن های پناهنده گان افغان در هالند FAVON

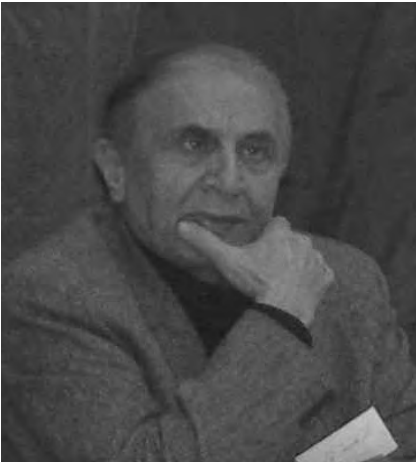
Aiena, 9ste Jaargang, Februari 2006

آئینه، سال نهم، دلو ۱۳۸۴

<p>در برگه های این شماره:</p> <ul style="list-style-type: none"> • بازتاب کنفرانس سه روزه در برش های کوتاه • مصاحبه با خانم زهره چوپان • برخورد دولت آقای کرزی با مجرمین جنگی • محاکمه جنایت کاران جنگ در افغانستان • عدالت انتقالی در افغانستان و چگونگی برنامه عمل حکومت اسلامی در زمینه • خموشی یک ستاره نهان، بانو زرغونه "نهان" • و چند آگهی و مطلب دیگر 	<p>قطعه نامه کنفرانس</p> <p>"تطبيق عدالت انتقالی در افغانستان"</p> <p>از تاریخ ۹ الی ۱۱ دسمبر ۲۰۰۵ در رابطه به رسیده گی به جنایات جنگی در افغانستان، کنفرانسی تحت عنوان "تطبيق عدالت انتقالی در افغانستان" از جانب FAROE در انستیتوت بین المللی تماس قاره ها واقع در شهر سوستربرخ هالند برگزار شد که در آن جمع کثیری از شخصیت ها و نهاد های اجتماعی و فرهنگی افغانهای مقیم اروپا و امریکا اشتراک داشتند.</p> <p>اشتراک کننده گان کنفرانس طی مباحثات همه جانبه که آنگذنه از احساس مسئولیت در برابر انکشاف نامطلوب اوضاع سیاسی کشور به دلیل نفوذ گروه های جنگی در پروسه صلح که از "بن" آغاز گردید، به نکات مهم زیرین توافق نمودند:</p> <p>محاکمه متهمین به جنایات جنگی و ناقضین حقوق بشر به مثابه پایه اصلی تشکیل یک جامعه سالم برای اجرای عدالت فارغ از انتقام جویی های شخصی.</p> <p>محاکمه متهمین جنایات جنگی و ناقضین حقوق بشر به عنوان رکن عمده تعویض حاکمیت تفنگ به حاکمیت قانون و تطبيق اصول دموکراسی.</p> <p>محاکمه متهمین به جنایات جنگی و ناقضین حقوق بشر به مثابه دفع خطر ظهور مجرمین متکرر میراث جنگ دوامدار.</p> <p>تدویر منظم کنفرانسهای موقت از جانب افغانهای مقیم خارج و احیانا داخل در رابطه به محاکمه متهمین جنایات جنگی و ناقضین حقوق بشر به قصد دفع خطر فراموشی قضیه.</p> <p>تأیید تلاشهای موسسه ملل متحد و سایر سازمان های داخلی و خارجی مدافع حقوق بشر در رابطه به محاکمه متهمین جنایات جنگی و اعلام غیر مکفی بودن این تلاشها.</p> <p>درخواست تشکیل یک کنفرانس بین المللی به کمک موسسه ملل متحد و سایر سازمانهای مدافع حقوق مدنی در رابطه به محاکمه اشخاص متهم به جنایات جنگی و ناقضین حقوق بشر.</p>
<p>په افغانستان کی د انتقالی عدالت د تطبيق په هکله کنفرانس پریکړه لیک</p> <p>د دوزره پنځم کال د دسامبر د میاشت له نهم تر یوولسم د FAROE له خوا د نړیوال پیوستون به بین المللی انستیتوت کی چه د هالند د سوستربروخ په ښار کی پروت دی، "په</p>	<p>اشتراک کننده گان کنفرانس روی این موضوع تأکید کردند که حکومت موجود به دلیل تبعیت از الزامات خارجی ناشی از تطبيق اجندای جنگ با تروریسم که در</p>
<p>د جنګي جنايتکارانو او د بشر د حقوقونو په سرغړونې د تورن کسانو محاکمه، د متکرره مجرمينو د رامینځ ته کيدو خطر شندول د دوامدارې جګړې د ميراث په توګه.</p> <p>- په بهر کې او يا احياناً په هيواد کې د ننه، د جنګي جنايتکارانو او د بشر د حقوقونو په سر غړونې د تورن کسانو د محاکمې په اړوند د منظمه او موقت کنفرانسونو جوړول، د قضیې د هيريډو د مخنيوی د پاره.</p> <p>- د جنګي جنايتکارانو د محاکمې په هکله د ملګرو ملتونو د مؤسسې او د بشر د حقوقو نور بهرني او کورني ټولنو د هلو ځلو نه ملاتړ او په عين زمان ددوی د اقداماتو په نه بشپړتيا ټينګار.</p> <p>- د جنګي جنايتکارانو د محاکمې په اړوند د ملګرو ملتونو د مؤسسې او د بشر د حقوقو او نور بهرني او کورني ټولنو ته د يو نړيوال کنفرانس د جوړولو وړانديز.</p> <p>د کورني وضع د مساعديډو تر وخته، دا کنفرانس د اختصاصی نړيوال محکمې د جوړيدو په استقامت، د بشر د حقوقو د ملي او نړيوال ټولنو تر مينځ د هماهنگي د مينځ ته راوستلو د پاره يوه هڅه ده.</p> <p>د پام لړني وړ ده چه په دي وروستي دري لېسيزو کې سرته رسيدلی جنګي جناياتو او بشري حقوقو نه د پراخه سرغړوني موضوع نه ښايې چه دسياسي سيالي د وسيلې په توګه د يو خاص گروپ او يا گروپونو نه پر ضد وکارول شي</p>	<p>د دوزره پنځم کال د دسامبر د میاشت له نهم تر یوولسم د FAROE له خوا د نړیوال پیوستون به بین المللی انستیتوت کی چه د هالند د سوستربروخ په ښار کی پروت دی، "په</p>
<p>د جنګي جنايتکارانو او د بشر د حقوقونو په سرغړونې د تورن کسانو محاکمه، د متکرره مجرمينو د رامینځ ته کيدو خطر شندول د دوامدارې جګړې د ميراث په توګه.</p> <p>- په بهر کې او يا احياناً په هيواد کې د ننه، د جنګي جنايتکارانو او د بشر د حقوقونو په سر غړونې د تورن کسانو د محاکمې په اړوند د منظمه او موقت کنفرانسونو جوړول، د قضیې د هيريډو د مخنيوی د پاره.</p> <p>- د جنګي جنايتکارانو د محاکمې په هکله د ملګرو ملتونو د مؤسسې او د بشر د حقوقو نور بهرني او کورني ټولنو د هلو ځلو نه ملاتړ او په عين زمان ددوی د اقداماتو په نه بشپړتيا ټينګار.</p> <p>- د جنګي جنايتکارانو د محاکمې په اړوند د ملګرو ملتونو د مؤسسې او د بشر د حقوقو او نور بهرني او کورني ټولنو ته د يو نړيوال کنفرانس د جوړولو وړانديز.</p> <p>د کورني وضع د مساعديډو تر وخته، دا کنفرانس د اختصاصی نړيوال محکمې د جوړيدو په استقامت، د بشر د حقوقو د ملي او نړيوال ټولنو تر مينځ د هماهنگي د مينځ ته راوستلو د پاره يوه هڅه ده.</p> <p>د پام لړني وړ ده چه په دي وروستي دري لېسيزو کې سرته رسيدلی جنګي جناياتو او بشري حقوقو نه د پراخه سرغړوني موضوع نه ښايې چه دسياسي سيالي د وسيلې په توګه د يو خاص گروپ او يا گروپونو نه پر ضد وکارول شي</p>	<p>افغانستان کې د انتقالی عدالت تطبيق " تر نامه لاندی یوه غونډه جوړ شوی وه چې په کی خورا ډیرو پوهانو او یو لړ ټولنیز، کلتوري افغانی ټولنو چه په اروپا او امریکا کې میشت دي برخه درلوده.</p> <p>د غونډی گډون کونکو د هر اړخیزو ویناوې په لړ کې چه، د هیواد په سیاسي اوضاع کی د نامطلوبو انکشافاتو چه د سولی په پروسه کې د جنګی ډلو د نفوذ له کبله له "بن" نه پیل شوي، د احساس مسئولیت نه په ډک فضا په لاندینیو مهمه ټکو توافق وکړ.</p> <p>- د جنګي جنايتکارانو او د بشر د حقوقونو په سرغړونې د تورن کسانو محاکمه، د روغی او له شخصی انتقام جويي څخه د فارغه ټولنه اصلی بنسټ.</p> <p>- د جنګي جنايتکارانو او د بشر د حقوق په سرغړونې د تورن کسانو محاکمه، د ټوپک حاکمیت د قانون حاکمیت ته د بدلولو او د دموکراسی د اصولو د تطبيق د عمده رکن په توګه.</p> <p>آن بسیاری متهمین به جنایات جنگی شامل ساختار های قدرت در سازش و ائتلاف با کشور های خارجی قرار دارند، در موقعیت مناسبی برای تعقیب قضایی متهمین جنایات جنگی قرار ندارند. بناً تا زمان ظهور فصل نوی در حیات سیاسی آینده باید عاجلاً سعی به عمل آید تا توجه محافل بین المللی بیش از پیش به قضیه از طریق تنظیم راپور ها، صدور اعلامیه ها و تدویر کنفرانس ها و سیمینار ها بالوسيله نهادهای مدنی ملی و بین المللی مدافع حقوق بشر جلب شود.</p>

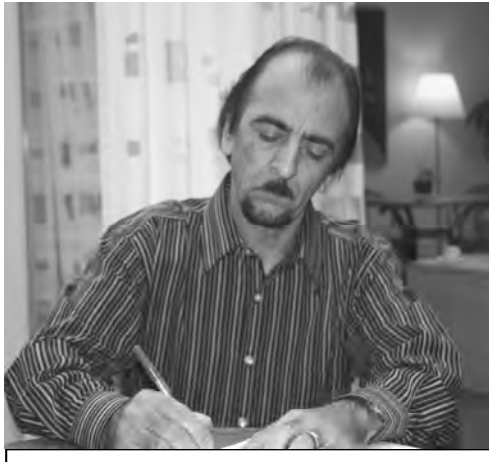
بازتاب کنفرانس سه روزه در برشهای کوتاه

داکتر عثمان روستار تره کی از فرانسه

این بار اول بود که توسط تعدادی از افغانهای رسالتمند و نهاد های ملی متعهد به دفاع از حقوق بشر در رابطه به ماکمه جنایت کاران جنگی افغانی، کنفرانس شاندراری در هالند برگزار کردید. کنفرانس در قدم اول روی برکزاری

کنفرانس های موقت از جانب افغانها تأکید نمود. این کنفرانسها زمینه های تماس با مافک بین المللی مدافع حقوق بشر را تأمین کرده و زمینه را برای تشکیل یک کنفرانس بین المللی در رابطه به ماکمه جنایتکاران جنگی افغانی فراهم خواهد نمود. کنفرانس به دلیل نا مساعد بودن زمینه تحقق داعیه ملی در داخل افغانستان، آرزومندی خود را برای باز شدن فصل نوی در حیات سیاسی کشور برای زمینه سازی ماکمه جنایتکاران جنگی افغانی فراهم نمود.

الحاج کریم پیکار پامیر - از کانادا

تدویر کنفرانس امروز، اگر ایثباتاً به هیچ تنبیه عملی و دلقواه نرسد، صد اقل میتواند انگیزنده ی وجدانهای بیدار و تپنده مبنی بر حصول حق و حقیقت گردد و هرگاه چنین کنفرانس های بین المللی تدوام یابد یقیناً تنبیه منطقی خودش را خواهد داشت.

داکتر عزیز گردیزی

فدراسیون اروپایی مهاجرین افغان FAROE توانست لاقل در جنبش روشنفکری خارج کشوری یکی از مهمترین معضله سیاسی - اجتماعی افغانستان را به بحث بکشد، تعمق و تدوام بحث ها در سطح گسترده تر آن، به روی معضلات مکدر، روزه ای خواهد گشود.

داکتر لعلی - از آلمان

در جلسه سه روزه کنفرانس پگونگی تطبیق عدالت انتقالی به کمان من اولین گام در موضوع پر جنجال ترین و غم انگیز ترین مسأله سه دهه اخیر قدم های اولیه را برداشته و امیدواریم در آینده نزدیک قدمهای استوار تری برداریم و بتوانیم برای یک کنفرانس بین المللی متشکل از متنصصین امور دست یابیم.

جمیله زمان انوری - نطق سابقه دار کشور

به نظر من این کنفرانس زمینه های تطبیق عدالت انتقالی را بیشتر مساعد میسازد. من تدویر کنفرانس تطبیق عدالت انتقالی را برای مردم

داکتر رسول رحیم - از آلمان

کنفرانس میتواند اقدامات کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان را برای تأمین عدالت انتقالی تقویت نماید.

شاعر فرهیخته فاروق فارانی

کنفرانس پگونگی تطبیق عدالت انتقالی، هرچند یک طلقه بحث در رابطه ماکمه جنایتکاران جنگی بود اما در حقیقت اولین گام در راه اجرای عدالت در کشور جنگزده ما میباشد. مبارکباد که اجرای عدالت آغاز شد!

داکتر ویس جلالزاده - از سویدن

دموکراتیزه نمودن واقعی جامعه کنونی افغانستان و تأمین عدالت اجتماعی یکی از فواسته و وظایف اساسی ما را ساخته و ماکمه متهمین به جنایات جنگی و ناقصین حقوق بشر در اوضاع کنونی پایه مهمی در ایجاد یکی جامعه سالم و فارغ از انتقام جویی های شخصی بشمار میرود.

احد عزیز زاده، از رادیوی "آشنا" - امریکا

کنفرانس دایر شده قدم مهمی است در راه حقیقت یابی و تأمین دموکراسی و آزادی برای انسانهای زجر کشیده در افغانستان. پیگیری چنین نشست ها قدمی است سترک و تاریخ ساز.

... جنایت کاران جنگ در افغانستان

حادثه آفرینی کرده اند و حتی وسیله تطبیق پروگرام های جنگی استخبارات خارجی بوده اند، باید در رابطه به محاکمه آنها گام های محتاطانه از جانب حکومتی برداشته شود که توانمندی مقابله با تحریکات خارجی (بخصوص کشور های همسایه) را داشته باشد که در حفظ بی ثباتی افغانستان سرمایه گذاری های طویل مدت سیاسی کرده اند.

افغانستان وقتی به حساب جنایت کاران جنگی رسیدگی می تواند که دارای یک حکومت مرکزی، مستقل و ملی باشد.

۲- مطالبه کمک از م، م، م برای ایجاد محکمه مختلط ملی و خارجی که در آن قوانین ملی و بین المللی قابل تطبیق باشد. تشکیل چنین محاکم از طرف م، م، م قبلاً در کمبودیا و سرالیون مورد آزمایش قرار گرفته است. از این دو مثال صرفاً به سرالیون نظر مختصری می اندازیم: محکمه طبق معاهده ای که میان حکومت سرالیون و م، م، م در جنوری ۲۰۰۲ امضا شد، ایجاد گردید. محکمه موظف به محاکمه متهمین جنایات جنگی پس از سال ۱۹۹۶ شد. این محکمه در دو نکته عمده از محاکم دیگری چون دو محکمه موقتی لاهه (هالند) که برای محاکمه جنایت کاران جنگی یوگوسلاویا و روندا از جانب شورای امنیت تأسیس گردیده اند، متفاوت است: یکی اینکه مقرر محکمه در داخل سرالیون موقعیت دارد و دیگر این که در کنار خارنوالی، وکلای دفاع و قضات دارای تابعیت سرالیون، هم ردیفان خارجی قرار دارند. صدور حکم بر مبنای قوانین ملی و بین المللی عملی می شود. قوانین داخلی و خارجی خلأ های یک دیگر را تکمیل می نمایند. بودجه محکمه از جانب م، م، م تدارک می شود.

از الترتیف ایجاد محکمه مختلط مانند الترتیف اولی (اتکا به امکانات داخلی بدون مطالبه کمک از خارج) وقتی استفاده شده می تواند که در افغانستان حکومت مستقل ملی و خارج از زد و بند های داخلی و الزامات ژئوپولیتیک و ژئوملیتاریست خارجی زمام امور را بدست بگیرد.

تا وقتی که افغانستان توانمندی طرح مسأله محاکمه جنایت کاران جنگی را در داخل و یا خارج دریافت می نماید، افغان های متعهد، احزاب سیاسی ملی، انجمن های کلتوری و جامعه مدنی می توانند دست به یک سلسله اقداماتی بزنند که مظهر علاقمندی افغان ها به دنبال کردن قضیه باشد. از جمله:

- تشکیل کنفرانس های موقوت، منظم و متکی به سهم گیری کلیه گرو های سیاسی، قومی و مذهبی ذی نفع برای تازه نگه داشتن موضوع. تأکید می شود که موضوعات دارای جنبه ملی چون محاکمه جنایت کاران جنگی، در خواست غرامات جنگ از روسیه، حضور قوای خارجی در افغانستان و غیره می تواند محور های مطلوب جمع و جور کردن نیرو های متشتت ملی باشد.

- مطالبه تشکیل یک سیمینار بین المللی در موضوع، به حمایت برخی کشور های خارجی (مثلاً بلژیک و هالند که در مورد سابقه کار دارند) و احیاناً سازمان های حقوق بشر (کمیسیون حقوق بشر اروپا، سازمان عفو بین المللی، کمیسیون حقوق بشر امریکا، کمیسیون حقوق بشر افغانستان و غیره...)

سیمینار یا کنفرانس مورد مطالبه برای ایجاد کمیته های داوطلب برای ردیابی و جمع آوردی اسناد لازم در مورد آن متهمینی که در داخل و خارج افغانستان زندگی می نمایند، اقدامات لازم را روی دست خواهد گرفت و حتی می تواند دست به ایجاد یک آرشیف اسناد بزند. از این آرشیف محکمه ای که در سطح بین المللی یا ملی دایر خواهد گردید، استفاده خواهد کرد.

- قایم کردن ارتباط با سازمان حقوق بشر افغانی و طرح یک ستراتیژی مشترک در رابطه به محاکمه جنایت کاران به همکاری آن.

نتیجه:

در کشور های معروض به جنگ های دوامدار داخلی، توافقات صلح غالباً مظهر تناسب قواء میان حکومت نوینباد و گروهای جنگی است و در بین میان درمعدله قواء وزنه گروهای جنگی سنگینی می کند و حکومت در موقعیت آسیب پذیر و وضعی قرار می گیرد. در این حال طرح قضیه محاکمه جنایت کاران جنگی مقدور نیست. با مرور زمان حینی که معادله قواء به نفع حکومت تغییر خورد، از یک طرف شاهدان زنده و اسناد و مدارک معتبر از میان می رود و از طرف دیگر جذبات و احساسات اولیه در قضیه جای خود را به بی التفاتی و درماندگی خالی می کند:

افغانان باید نگذارند که جنایت کاران در لاک و لفاقه مرور زمان مصئونیت دریافت کنند.

رسالت امروز ما فقط تازه نگاهداشتن قضیه تا رسیدن به هدف نهایی تامین عدالت است.

« پایان »

محترم لونگ و طنیار - فرانسه
"کنفرانس چی د انتقالی عدالت د تطبیق به
هکله جوړشوی وو، زما له نظره لمړی
اساسی گام د افغان خپسلی ولس لپاره ډیر
ارزشمند بلل کیږی.""

لونا ولی، رئیس FAVON

همه میدانند که معضل ماکمه جنایتکاران جنگی و ناقصین حقوق بشر در افغانستان تا هنوز با مواج کوناکونی روبروست، FAROE با برکزاری این کنفرانس توانسته تا گوشه های از مسایل تیوریک و حقوقی آن را به بهت بکشد تا این معضله از نظرگاه علمی و همه جانبه روشن و حل نکردد، همپنان پا برجا باقی مانده و جای حل علمی و حقوقی آن را (تتقام جویی بگیرد.

محترم صفی و هاب

کنفرانس (مرور به نظر من تقبی ست بسوی سپیده دم ولو این سپیده فیلی کوچک باشد و از راه دور بسوی ما پشمک بزند و بنا به تعبیری:

... یک شاخه

در سیاهی جنگل

بسوی نور فریاد می کشد

ANOUNCEMENT

Aiena; the two-monthly periodical of the Federation of Afghan Refugee Organizations in the Netherlands will be published in digital form in the new website

www.afghandiaspora.org Articles, suggestions and questions about Aiena should be sent to the webmaster of www.afghandiasora.org . You can off course use our postal address (P.O. Box 707, 2300 AS Leiden, The Netherlands) as you usually did.

We request you to surf to www.afghandiaspora.org for information about Commission for the preparation of International Conference for Trail of suspects of War-crimes and Crimes against humanity in Afghanistan, FAVON and FAROE. Previous websites of the above-mentioned organizations are incorporated in this website. Many other organizations and periodicals have also expressed their intention to do so. You are invited to surf to www.afghandispora.org for more information.

اطلاعیه هیات تحریر آینه

بدینوسیله به خوانندگان عزیز آینه اطلاع میدهم که جریده آینه منبعد بشکل دیجیتال در صفحه انترنت جدید افغانهای خارج از کشور یعنی www.afghandiaspora.org انتشار مییابد. از نویسندگان - شعرا - و سایر همکاران قلمی آینه صمیمانه تقاضا داریم تا مطالب و آثار خود را جهت نشر در آینه به سایت مذکور ارسال دارند. البته آثار تایپ نشده را میتوانید مثل گذشته به آدرس پستی آینه ارسال دارید.

صاحب امتیاز سایت www.afghandiaspora.org فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپاست. ولی از لحاظ پالیسی و محتوی این سایت فرا سازمانی - فراقومی - و فرا زبانی بوده متعلق به همه افغانهای خارج از کشور است. معلومات در مورد فعالیتها- موفقیتها و مشکلات افغانهای خارج از کشور را میتوان در این سایت انعکاس بدهید و بخوانید.

اطلاعات در مورد کمیسیون تدارک کنفرانس بین المللی محاکمه افراد مظنون به جنایات جنگ طی سی سال اخیر در افغانستان - فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپا FAROE و فدراسیون انجمنهای پناهندگان افغان در هالند FAVON را بعوض صفحات انترنت قبلی - منبعد در سایت www.afghandispora.org دریافت کرده میتوانید. عده ای از سازمانها و نشریه های افغانی دیگر نیز به پیوستن به این سایت ابراز علاقمندی نموده اند. لطفا جهت کسب معلومات بیشتر به سایت موصوف که عنقریب کار ساختمان آن تکمیل میگردد مراجعه کنید.

مصاحبه با خانم زهره چوپان

گزارش از لونا ولی

بی مقدمه اگر سوال کنم، خدا کند که آزرده نشوید، شما که مدت زیادی در آلمان سپری کرده اید، چرا در انتخابات خود را در ولایت بغلان کاندید نمودید؟

! - شما میدانید که من من حیث یک زن فعال همیشه در خدمت مردم افغانستان بوده ام و خصوصاً که در این چند سال اخیر، تلاشهایی را در کشور عزیز خود انجام داده ام. بنابراین علاقمندی به وطن و وطنداران بوده که خواستم خود را جهت خدمات بیشتر کاندید نمایم.

؟ - برای ما گفته می توانید که در ولایت بغلان تعداد کاندیدان به چند نفر رسیده بود؟

! - گمان میکنم که خیلی زیاد، یعنی اضافه تر از ۱۵۰ تن مردم خود را در بغلان کاندید کرده بودند، البته این رقم تنها برای ولسی جرگه، اما برای شورای ولایتی هم به همین تعداد به میدان زور آزمایی آمده بودند.

؟ - آیا شما از طرف کدام حزبی یا جریان سیاسی خود را کاندید کرده بودید؟

! - نخیر، من یک شخصیت مستقل استم و خود را مستقلانه کاندید کرده بودم. من مربوط هیچ حزبی نیستم.

؟ - دلایل عمده ای که در ناکامی شما به حیث یک وکیل پیرومند نقش داشته، چی ها بوده اند؟

! - یگانه دلیل ناکامی ام نداشتن پول بود، یعنی من باید به اعضای یونما (UN...) پول میدادم و چون نداشتم، به این دلیل ساده ناکام شدم. در غیر آن کدام مشکلی نداشتم.

؟ - آیا مسأله سنت ها و باورهای پدرسالارانه و حضور جنگ سالاران در بین ناکامی شما و ده ها زن دیگر نقش نداشته است؟

ج - البته علت اینکه من موفق نشدم هیچ رابطه به مسایل سنتی و پدر سالاری ندارد. مردم عادی و بیچاره چشم امید شان به طرف مایان بودند، اما جنگ سالاران و قدرتمندان با استفاده از زور و پول و رابطه با کارکنان یونما زمینه شکست من و مانند من دیگر خانمها را مساعد کرده بودند که این هم یک دلیل عام است که همه کس از آن آگاهی دارد.

معرفی خانم زهره چوپان بزبان خودش:

مدت ۲۵ سال در جرمنی زندگی نموده ام. ما در چهار طفل بوده و هیچ نوع سابقه سیاسی و حزبی ندارم. با وجودی که مدت زیاد از وطن دور بوده ام، وطنم را بدست فراموشی نسپرده و همیشه در ارتباط افغانستان فعالیت های خیریه و رضاکارانه نموده ام.

بعد از یازده سپتمبر ۲۰۰۱ سفری به وطن عزیز نموده و هدف بنده دیدار از مردم ما بود و مخصوصاً از فلمی که راجع به زرنج ولایت نیمروز دیده بودم، علاقمند شدم که به آن سرزمین سفر پر خطری انجام دهم و کمک های ناچیزی که مردم جرمنی برایم تهیه نموده بودند، با خود بردم. پروگرام کاری من قسمی بود که من برای همیشه رفت و آمد نمایم و یا مدتی طولانی در آنجا زندگی کنم؛ اما وقتی که وضع و احتیاجات مردم را متوجه شدم و امکانات ناچیزی که در خود دیدم، و هم پشتیبانی انسانی مردم آن جا مرا وادار به این ساخت که باید چندین مرتبه به افغانستان رفت و آمد نمایم. همان بود که تصمیم به ایجاد یک یتیم خانه گرفتم و در سال ۲۰۰۴ موفق به افتتاح آن شدم. فعلاً ۵۰ طفل یتیم در آنجا زندگی دارند.

در اکتوبر ۲۰۰۴ سفری به ولایت بغلان داشتم. چون خانواده شوهرم در آنجا زندگی دارند. من هم از طفولیت رفت و آمد های متعددی در بغلان داشتم. همه مردم و همسایه های من زندگی رقتبار داشتند و از من خواهش کردند که باید با آنها کمک های مادی و معنوی نمایم و همان بود که من بیشتر بیدار شدم و تصمیم گرفتم که خود را نماینده مردم انتخاب نمایم، تا از طریق پارلمان کمک های بشری بیشتری به مردم خود نمایم و سر انجام در سال ۲۰۰۵ از ماه اپریل تا آخر اکتوبر ۲۰۰۵ به آنجا بودم تا باشد که مردم مرا بشناسند و من مردم خود را. برای مبارزات انتخابی مدت هفت ماه وقت کار بود. البته برای من مشکل ترین و پر جنجال ترین فعالیت بود و مخصوصاً یک زن تنها مدت ها از وطن دور و بدون از پشتیبانی یک حزب یا قوم یا مذهب، خیلی مشکل بود.

اما کاری را که شروع کرده بودم، باید به پایان میرساندم و به اینگونه تا آخرین لحظه از مبارزه برای انتخاب شدن در پارلمان دست نکشیدم چون امید داشتم و چشم امید مردم عادی و بیچاره سوی من بود. اما این انتخابات به اراده مردم نبود و ایشان در انتخابات نقش سیاسی نداشتند.

فراخوان

با کودتای شوروی و به قدرت رسیدن کمونستهایان در افغانستان، دروازه قربانگاه روشنفکران باز گردید و هزاران تن از منورین و مردم وطن پرست به دیار نیستی سپرده شدند. این میراث شوم را تنظیمی ها و هم طالبان تربیه یافته و دست نشانده پاکستان به ارث گرفته بارها با شدت بیشتر نه تنها در مورد تحصیل کردگان و تعلیم دیدگان وطن عزیز به کار بردند، بلکه گروه عام مردم حتی طبقه نسوان مملکت نیز از صدمات جبران ناپذیر ایشان نجات نیافته به بدبختی های گوناگون و حبس منزل دائمی کشانیده شدند و اکثریت آنها از زندانهای پر وحشت رهایی نیافته در همانجا جان به جان آفرین سپرده اند که روح شان شاد و نام نیکوی شان تا ابد بیاد باد!

از آنجا که تعداد سرشمار و محدودی از این دسته بدبختی دیده و ظلم و ستم کشیده با یاری آنچه که اگر بتوان آنرا بخت نامید، زنده باقی مانده اند و بعضی از ایشان با دنیای مشکلات موفق شده اند در خارج از وطن زندگی اختیار نمایند، در زمان حبس خویش به دیدنی هایی که شاید در تاریخ انسانی سابقه نداشته باشد، برخورد کرده اند و می توانند آن همه چشمدید ها و سرگذشت ها را چطور که میسر است، بیان نمایند؛ لذا به بازگویی این موضوع نهایت عمده سرگذشت واقعیت حیات شخصی و تاریخ مهم میهن و معرفی این همه قربانی ها چانس زندگی یافته، ضرور و لازمی شمرده می شود. بناً از اداره نشریه گرانمایه "آئینه" آرزو می رود تا این فراخوان را برای اطلاع همگانی نشر فرمایند:

"از همه زندانیان دوران کمونستهایان، تنظیمی ها و طالبان در هر کجایی که هستند، خواهش می رود تا شرح حال و زندگینامه خود را با دو سه قطعه عکس (اگر میسر باشد، عکس قبل از حبس و پس از آن) با یاد آوریهای فراموش ناشدنی دوران زندان، معرفی و نام گیری محبوسینی که در زندان پدرود حیات گفته اند و همچنان اگر طبع شعر دارند و داشته اند، نمونه از اشعار خود را به آدرس "آئینه" و یا دفتر فیدرسیون افغانها در هالند ارسال فرمایند تا برای کتابی که در بین مورد نظر است، جمع آوری و برای چاپ آماده گردد."

در مورد اسم کتاب دو نام "زندانیان خارج از وطن" و "برون مرزی" را مهم تلقی می نمایم. البته نظر علاقمندان در زمینه فیصله کن و قاطع خواهد بود.

با احترام،

دکتور محمد محب کابلی

متن سخنرانی در کنفرانس FAROE (چگونگی تطبیق عدالت انتقالی)

کریم پیکار پامیر- تورنتو

برخورد دولت آقای کرزی با مجرمین جنگی

دوستان دانشمند و گرامی!

موضوعی را که من می‌خواهم طی این کنفرانس مورد بحث نسبتاً مختصر قرار دهم، عبارت از (برخورد دولت آقای کرزی با مجرمین جنگی) است و اما قبل از آنکه وارد این بحث شوم، می‌خواهم به عرض برسانم که بخاطر دقیق تر بودن بحث و مدلل بودن سخن و تا حدودی هم بخاطر دست یابی به ریشه های اصلی موضوع، این بحث را به چهار عنوان یا چهار بخش آتی تقسیم نموده ام :

۱) **اشغال افغانستان توسط نیرو های امریکایی، تیلوری از طرح" نظم نوین جهانی" است.**

۲) **ترکیب دولت آقای کرزی پایه در کنفرانس بن دارد.**

۳) **برخورد دولت آقای کرزی با مجرمین جنگی.**

۴) **ضرورت گشایش جبهه وسیع مبارزات دموکراتیک**

نتیجه ی کلی:

اشغال افغانستان توسط نیرو های امریکایی تیلوری از طرح " نظم نوین جهانی " است
پس از جنگ جهانی دوم و توافقات کشور های فاتح، جهان به دو بلوک شرق و غرب و یا دو قطب سوسیالیسم تحت رهبری مسکو و قطب سر مایه داری به رهبری کاخ سفید منقسم شد و هر دو بلوک مزبور کار زار حیات سیاسی – ایدئولوژیک خاص خود را در پیش گرفتند . همین انقسام دو گانه ی جهان موجب شد تا حدود نیم قرن وسواس جنگ سرد و آماده گیهای جنگی بر دل‌های بشریت غلبه داشته باشد.

چون دو بلوک متذکره از همان وهله ی نخست در تضاد ایدئولوژیک و درتقابل هژمونی خواهی در سطح جهانی قرار گرفتند، بنابراین، هر حرکت و اقدام سیاسی – نظامی یک جانب، موجب تحریک و انگیزش جانب دیگر میشد . فرایند برجسته ی چنین تحریکات و یا تسلسل آن همه کنش ها و واکنشها ی شرق و غرب در بحران موشکی جزیره ی کوبا در اوایل سده هفتاد قرن گذشته به اوج خود رسید که بالاتر آن، دو ابر قدرت جهان به یک فاجعه ی بزرگ جنگی نزدیک شدند. هرچند روی ملاحظاتی چند، تصادم نظامی میان دو قطب نامدار آن زمان صورت نگرفت و اما بحران مذکور متعاقباً اندیشه ی تنش زدایی میان دو ابر قدرت رقیب را به‌پیان آورد و به تدریج موجب گسست و فرو ریزی پایه های نظامی کلاسیک دو قطبی بودن جهان گردید .

جان اف کندی رییس جمهور وقت امریکا پس از رفع بحران موشکی کوبا در یکی از سخنرانی هایش صراحتاً اعلام نمود : "جهت ایجاد جهان امن تر لازم است مردم امریکا در موضع متعصبانه ضد کمونیستی خود تجدید نظر کنند" این سخنان در بولتن " دیپارتمنت آف سنیت"، شماره (۴۹) تاریخ دهم جون ۱۹۶۳ م انعکاس یافت .

پسانها موازی با بروز موج جدید تحول در سطح رهبری شوروی و بالاخره به قدرت رسیدن میخائیل گورباچف، دکترین جدید مبنی براتحاد اروپااز یکطرف و ایجاد قدرتهای بزرگ اقتصادی مانند چین و جاپان از سوی دیگر سربر آوردند و نهایتاً با طرح پروستریکای گورباچف، بادهمکاریهای متقابله و تشریک مساعی میان شرق و غرب وزیدن گرفت و عاقبت هم در سال ۱۹۹۰ میلادی نظام شوروی زوال پذیرفت.(انحرافات ایدئولوژیک – سیاسی در سطح رهبری شوروی دیروز، تبارز گورباچف و زوال بلوک شرق به رهبری شوروی، ایجاب بحث و تحقیق جداگانه را مینماید) شکست نظامی شوروی در افغانستان و سپس زوال امپراتوری مذکور نه تنها ایالات متحده ی امریکا را در مقام یگانه ابر قدرت جهان نشانید، بلکه دکترین " نظم نوین جهانی " یا گلو بلائیزیشن را نیز از سوی رهبران این

ابر قدرت یگانه بمیدان آورد . " نظم نوین جهانی " که در واقع، جهانی سازی سرمایه یا حاکمیت جهانی نظام نوین سرمایه داری است، طراحان آن، تعریف ضمنی و اغوا کننده ی دیگری نیز از آن بیرون میدهند و چنین : " نظم نوین جهانی یعنی استقرار قانون و حمایت از اصول مشترک بین الکشور ها، مقابله ی باهمی در برابر متجاوز، توسعه و شگوفایی اقتصادی، خلع سلاح رژیم های یاغی و بر قراری نظم و امنیت از طریق سازمان ملل". طرح " نظم نوین جهانی " نخستین بار پس از جنگ خلیج و اشغال کویت در سال ۱۹۹۰ میلادی از سوی جورج بوش (پدر) اظهار گردید . وی در حالیکه از پیروزی هایش علیه عراق خورسند بود، در یکی از سخنرانی هایش چنین گفت: " جنگ خلیج فارس نخستین آزمون برای پدیدار شدن یک نظم نوین در جهان بود، جهانی که در آن یک نظام جدید حاکم است. "

جورج بوش با این اظهارات، در واقع تک تازی ایالات متحده در جهان و سیر حرکی بعدی مآشین این ابر قدرت بی رقیب بسوی بر قراری حاکمیت مطلق بر جهان را به نمایش گذارد. زیرا از نقطه نظر علوم سیاسی و تفاسیر جامعه شناسانه، میان " نظم نوین" و " نظام نوین" تفاوت بزرگی وجود دارد و آقای بوش با همچو اظهارات هدفمندانه و حساب شده ی خویش در واقع برنامه های گذار بسوی استقرار یک نظام جدید سیاسی سرتاسری درجهان را اعلام نمود . پس آیا منطقی خواهد بود اگر طرح برنامه های سیاسی، نظامی و تبلیغاتی و بالاخره اشغال کشور های افغانستان و عراق در سالهای اخیر از سوی ابر قدرت امریکا را تبلور طرح بزرگ "نظم نوین " یا همان " نظام نوین جهانی " بدانیم !؟

آنچه در این مسیر، بیشتر از همه واهمه بر انگیز است اینست که طراحان "نظم نوین جهانی" بی پرده میگویند غرض رسیدن به یک نظم نوین جهانی، بایست از میان انبوه بی نظمی ها عبور نمود. چنانکه (مانفرد ورنر) منشی عمومی پیمان اتلانتیک شمالی در این مورد چنین اظهار میدارد: " نا تو درجهانی امن تر ولی هنوز بی ثبات فعالیت خواهد کرد، نظم قدیم مرده ولی نظم جدید هنوز شکل نگرفته است . این یک دوره بی ثباتی و نا امنی عمیقی را بدنبال خواهد داشت." (اثر نظم نوین . چاپ دانشکده اطلاعات ایران. سال ۱۳۷۱)
دقیقاً همینجاست که ما پس از جنگ خلیج فارس و سقوط بلوک شرق شاهد بی ثباتی، خونریزی و بی امنی عمیقی در آسیا، اروپا، شرق میانه و افریقا هستیم. و به همین مبنا باید گفت که هرگاه سر زمین افغانستان و بخصوص شهر باستانی کابل در پایان شکست قشون روس و زوال رژیم دست نشاندۀ ی آن ظاهرا با دست و دماغ احزاب جهادی – اسلامی به خاک و خون نشانیده میشود، اگر هزاران هزار باشنده ی یو گوسلاویای دیروز به کام شکنجه و مرگ رفته و آن کشور به پارچه های مختلف تقسیم میشود، اگر " طالبان " از آنسوی مرز بر ضد ارزشهای ملی، علمی و فرهنگی مردم افغانستان فرستاده میشوند، اگر تبلیغات و اتهامات دامنه داری علیه صدام به راه می افتد و مردم بیگناه عراق قتل عام شده و آن سر زمین به سر زمین خون و خاکستر مبدل میشود، اگر یورشهای سبعانه و شر م آگینی علیه مردم بی پناه فلسطین وحتا مقرر رهبری فلسطینیان در رام الله صورت گرفته و خلق فلسطین با این حرکت د ر انظار جهانیان حقیر جلوه داده میشود، همه و همه بخاطر هموار سازی راه بسوی همان " نظم نوین جهانی " است که در بالا از آن سخن گفتیم. پس به این نتیجه ی منطقی میرسیم که جنگهای بین التنظيمی و متعاقب آن بیداد نوع طالبی و شکستن غرور ملی مردم افغانستان بدان وسیله، خود، بمثابة تمهید و پیش درآمد وضعیت کنونی در کشور

مان یکار رفته است .

(۲) ترکیب دولت آقای کرزی پایه در کنفرانس بن دارد :
ایالات متحده که از برنامه های استعماری روس و شیوه های کاری آن در افغانستان آموخته و در جریان سالهای جهاد، با شگرد های روحی و اخلاقی افغانها آشنایی کافی بهم رسانیده بود، با بکار برد شیوه ها و سیاست های کاملاً جدید ی توانست موقعیت خاص کنونی درافغانستان را حاصل نموده و بدین سان به یکی از هدف های مهم ا ستراتژیک خویش دست یابد و به این دست یابی تاریخی اش وجهه ی قانونی و عامه پسند نیز ببخشد.

یکی از شیوه های جدید سیاسی ایالات متحده پس از درامه سازی نوع طالبی و حصول هدف های خاص از آن در افغانستان، تدویر کنفرانس بن و نشانیدن نماینده گان صرفاً چند جناح مورد نظر به دور یک میز، آنهم در قاره ی اروپا بود تا متعاقب بمباران شدید افغانستان و سر کوبی گروه خونریز"طالبان"، این مولود دست و دماغ خودش، چارچوب دولت آینده را معین نمایند. این کنفرانس، در واقع، ویژه گیهای آتی را در خود نهفته داشت :

الف) دایر کننده و تصمیم گیرنده ی اصلی این کنفرانس(به گونهٔ مشهود و اما غیر مستقیم) بازهم ایالات متحده امریکا و چند متحد جهانی آن بود .

ب) هرچند تدویر کنفرانس بن روکشی بود بر ماهیت گرانند گان اصلی مآشین اوضاع و حاکمیت سیاسی آینده در افغانستان، ولی باز هم اشتراک کنندگان، بایستی این فراستت خاص و نازک نگریهای دیپلوماتیک را میداشتند که "باید" عنصر دلخواه برای گراننده ی اصلی را برای رهبری آینده ی کشور بر می گزینند که گزینند .

ج) کنفرانس بن فاقد نماینده گان واقعی مردم فدکار افغانستان و نسل روشنفکر جامعه افغانی بود و بنابراین از همان وهله ی نخست، نزد روشن بینان و نکته سنجان با لذات تهی از درون مایه ی دموکراتیک و مترقی شناخته شد .

د) کنفرانس مذکور به گو نه ی بسیار عجولانه و فرمایشی تنها روی مسایل کلی مانند تشکیل حکومت انتقالی،تدویر "لویه جرگه اضطراری"، راه اندازی انتخابات ریاست جمهوری و پارلمانی و بالاخره، تقسیم کرسی های دولتی میان جناح های اشتراک کننده بحث و فیصله به عمل آورد، سوای آنکه روی مسایل و اقدامات مهم حقوقی، اخلاقی و جنایی و سایر اقدامات عدالت جویانه ی جامعه افغانی توجه شود.

ه) تأیید اشغال افغانستان از سوی جناح های اشتراک کننده در کنفرانس بن و حاکمیت سیاسی ابر قدرت ایالات متحده بر کل کشور در ازآ تأیید و حمایت مالی - سیاسی جانب امریکا از آنها .

با تذکر این نکات، ملاحظه میشود که هرچند کنفرانس بن توانست اوضاع درونی افغانستان را متحول گرانیده ظلمت و استبداد نوع طالبی را مرفوع نمود و اما این نکته قابل فهم است که ایالات متحده از همان وهله اول نه در صدد تطبیق عدالت، تأمین دموکراسی واقعی و رعایت خواستها و نیاز های حقوقی، اخلاقی و اجتماعی مردم افغانستان، بلکه در پی تبنانی با سایر رژیم های سر مایه ی غربی و معامله با تفنگ سالاران درنده خوی افغانی، فرصت طلبان و قدرت خواهان بومی در غیاب عنصر ملی - مترقی غرض تأمین حاکمیت سیاسی – نظامی و بر آوردن منافع ستراتژیک خویش بوده است .

هر که مصاحبه ی گزارشگر شبکه تلویزیونی (سی ان ان) با برژنسکی مشاور امنیت ملی دوران کارتر پیرامون حمایت های بیدریغ امریکا از احزاب بنیاد گرای اسلامی، ویران

سازی افغانستان و رشد سرطانی تروریسم در دهه اخیر قرن رفته را که در سال ۱۹۹۳ انجام داده شد، دیده و یا شنیده باشد، اظهارات وی در برابر این سوال که "شما از بنیاد گرایان اسلامی حمایت بی دریغ بعمل آوردید بدون آنکه عواقب خونبار و ویرانگر آن بر ضد مردم افغانستان را مد نظر داشته باشید"، با لیخند معنی داری گفت: "ما از آنچه درین زمینه انجام داده ایم هرگز نادم نیستیم، برای ما شکست دادن روسها مهم بود و به این هدف رسیدیم ... "

بلی! ایالات متحده هیچگاه در پی رعایت منافع ملی مردم ما نبوده و نخواهد بود، آنچه همیشه برایش مهم بوده، هست و خواهد بود، پیشبرد برنامه های ستراتژیک و رسیدن به هدف های تعیین شده ی جهانی خودش است و هرگز باکی نخواهد داشت که در این راه با چه کسی، یا چه گروهی یا کدام رژیمی داخل مفاهمه و معامله میشود. در غیر آن کیست از خود نپرسد چگونه امریکا، این قدرت مدعی نظم نوین و حامی دموکراسی در جهان حاضر میشود در یک کشور ظلمت دیده و بنیاد گرا زده و قربانی شده، با همان ظلمت گستران عصر و بنیادگرایان ضد دموکراسی و جنایت کاران شناخته شده در پای معامله سیاسی بنشینند، آنها را حمایت مالی نماید و در قدرت دولتی نگهدارد !؟

۴) پس مادام که پایه های اصلی کنفرانس بن را سازش سیاسی، مدارای متقابله، تقسیم قدرت و حمایت های دو جانبه تشکیل داده و دولت را با یک چنین ترکیب و تمایل به میان آورده باشد، چگونه میتوان از چنین دولتی انتظار داشت تا اعضا و پایه های تشکیل دهنده ی خودش را به جرم ارتکاب جرایم جنگی و نقض حقوق بشر به پای میز محاکمه کشاند !؟

قبل از آنکه به توضیح بخش برخورد دولت آقای کرزی با مجرمین جنگی بپردازم، بهتر دانستم فراز هایی از کنوانسیون های ژنو و پروژه داد خواهی افغانستان پیرامون جرایم جنگی را در اینجا درج نمایم تا درآمدی باشد به کنه مطلب مورد بحث ما:

ماده (۵۱)، فصل دوم سال ۱۹۷۷ کنوانسیون ژنو صراحتا قید کرده است که:
"مبادرت و یا تهدید به اعمال زور که هدف اساسی آن انتشار ترور در بین مردم ملکی باشد، جواز ندارد ... حملات نا مشخص و بدون دقت منع است . حملات نا مشخص عبارت اند از: الف) حملاتی که راساً بر اهداف مشخص نظامی صورت نمی گیرند. ب) حملاتی که به حیث یک وسیله یا روش جنگی، مستقیماً بر اهداف مشخص نظامی متمرکز نمی باشد . از آن جمله، حملات ذیل را میتوان به حیث حملات نا مشخص حساب کرد:

۱) **حملاتی که ذریعه بمباران هوایی و یا هر وسیله و روش دیگر که یک هدف واحد نظامی و یا یک تعداد اهداف جداگانه نظامی واقع در یک شهر، ده، قریه و یا هر محل شبیه آنرا که در آن اهداف ملکی یا تجمع مردم متمرکز باشد، احتوا کند.**
۲) **حملاتی که در آن امکان ظهور صدمات بر زنده گی افراد ملکی متصور باشد، موجب زخمی شدن آنها گردد، به اهداف ملکی صدمه برساند و یا ترکیبی از این حالات که هدف آن پیشروی مستقیم نظامی باشد.**

ماده سوم همین کنوانسیون، اعمال آتی را منع میکند :
"۱) تجاوز و تعدی بر شخص و زندگی او، بخصوص تمام انواع کشتار، قطع اعضای بدن، رفتار ناهنجار و شکنجه.
۲) گروگان گرفتن.
۳) صدمه به حیثیت فردی، بخصوص رویه تحقیر آمیز و غیر انسانی.
۴) اجرای مجازات و اجرای اعدام بدون حکم قبلی یک محکمه با صلاحیت .
کنوانسیون سال ۱۹۴۹ ژنو، تجاوز بر زنان را به حیث یک تخلف صریح از حقوق بشر شناخته و تصفیه های مذهبی و نژادی را ممنوع کرده است.
کنوانسیون سال ۱۹۴۸ ژنو شکنجه

(شهروندان غیر مسلح) گردید و موجب تخلفات صریح و خطر ناک از قوانین جنگ شد.

باز در همین پروژه داد خواهی آمده است که: **" در ماه جون ۱۹۹۲ بین حزب اتحاد اسلامی سیاف که در پغمان مستقر بود و حزب وحدت جنگ در گرفت. در جریان این جنگ، قوای حزب اتحاد اسلامی سیاف و حزب وحدت افراد نظامی یکدیگر را اختطاف میکردند که در این میان یکدهه زیاد آنها به قتل رسیده و یا ناپدید شدند و عده دیگر که ابتدا بخاطر ارزشهای بالقوه سیاسی شان اسیر بودند، بعدا به قتل رسیدند که این همه تخلفات و بد رفتاریها، ارتکاب جرایم جنگی خطرناک را بیان میکنند .**

" حزب اتحاد اسلامی سیاف و وحدت هر دو، مردم غیر نظامی را خانه بخانه هدف گرفتند و مورد هجوم وحشیانه قرار دادند، چنانچه در اولین تجاوز جنسی که از آن به حیث سلاح جنگی استفاده شد، نیرو های اتحاد اسلامی سیاف به عده بیشمار زنهای هزاره و در مقابل، حزب وحدت به زنهای پشتون تجاوز وسیع کردند که بر اساس قوانین جنایی بین المللی، جنایات ناشی از تخلفات جنسی از جمله جرایم جنگی محسوب میشوند."

"در جنوری ۱۹۹۴، دوستم یک پیمان همکاری با حکمتیار به امضا رسانید و بر قوای مسعود حمله کرد. باید گفت که این حمله از جمله شدید ترین جنگها پس از سقوط حکومت نجیب بود که رخ داد و در اثر آن بین ماه جنوری تا جون، حدود بیست و پنجهزار نفر در شهر کابل کشته شدند."

" قوای طالبان حین عقب نشینی از مزار شریف و بعد از قتل عام عساکر شان از طرف مخالفین، در صدد انتقام برآمدند و اقلا هشتاد تن اهالی ملکی بیگانه را در ماه جون ۹۷ به قتل رسانیدند . طالبان یکسال بعد در ماه اگست ۱۹۹۸ در حالیکه حمایت کامل و اساسی پاکستان را با خود داشتند، کنترل شهر مزار را دوباره بدست گرفتند و بیش از دو هزار نفر را که عمدتا هزاره های ملکی بودند قتل عام کردند ."

"طالبان در ماه جولای ۱۹۹۹ یک حمله تهاجمی بزرگ را در امتداد اراضی هموار شمال کابل که مشهور به وادی شمالی است به راه انداختند. این حملات که در مجموع شامل کشتار اهالی ملکی، به آتش کشیدن قریه ها، مزارع و تاکستانها شد خرابی های مربوط این حوادث از شمار بیرون است."

در همینجا بهتر دانستم اسمای یکتعداد از شخصیت های ملی، علمی، مترقی، مبارزاتی و اندیشمندان کشور عزیزم را که بین سالهای ۱۹۸۲ تا ۱۹۹۴ تنها در شهر پشاور پاکستان و در عالم غربت و مهاجرت از طرف بعضی از " تنظیم" های اسلامی یا شبکه های استخباراتی " خاد" و " ای اس آی" ترور شده و قبلا در کتاب تاریخی - سیاسی (نقش پاکستان در تراژدی خونین افغانستان) بچاپ رسیده است ، درج نمایم تا سنگینی جنایت هایی که علیه مردم ما انجام داده شده است، خوبتر درک شود :

- ۱) داکتر صمد درانی، عضو جبهه ی مبارزین مجاهد، در ماه می ۱۹۸۲
- ۲) پسر لی، عضو سازمان رهایی، در ماه می ۱۹۸۲
- ۳) عبدالرحمن، عضو سازمان رهایی، در ماه می ۱۹۸۲
- ۴) داکتر اسد، عضو سازمان رهایی، در ماه می ۱۹۸۳
- ۵) عزیز الرحمن الفت، نویسنده و ژورنالیست افغان، در ماه سپتامبر ۱۹۸۳
- ۶) انجنیر حمید، فرمانده حرکت انقلاب اسلامی، در ماه فیوروری ۱۹۸۳
- ۷) روح الله، معلم، در ماه مارچ ۱۹۸۳
- ۸) عزت بخش، یکی از فرماندهان مجاهدین، در ۱۹۸۳
- ۹) سلمان شاه، یکی از فرماندهان مجاهدین، در ۱۹۸۳
- ۱۰) داکتر فیض محمد، رهبر سازمان رهایی، در ماه نوامبر ۱۹۸۴
- ۱۱) مولوی اشرف، عضو سازمان رهایی، در ماه نوامبر ۱۹۸۴

مدنی بشر، از مجرمین و جنایتکاران همیشه بازخواست صورت گرفته و به اساس قوانین جزایی و رعایت حقوق انسانی مجازات هایی برای آنها تعیین گردیده است. بنا بران، آقای کرزی نمیتواند محاکمه ی مجرمین جنگی را تا مدت های نامعلوم به تأخیر بیندازد. بخصوص که در کنار افکار عامه ی جامعه ی افغانی، خوشبختانه افکار عامه ی جهان، نهاد ها و موسسات مدافع حقوق بشر، کنوانسیون های پذیرفته شده ی ژنو و فشار مبارزاتی روشنفکران و وطنپرستان واقعی در داخل و خارج افغانستان قرار دارند و نهایتا دولت یا دولتهای افغانستان را مجبور به اجرای قانون و تطبیق عدالت در این زمینه خواهند ساخت. قبل از آنکه به قسمت چهارم این بحث بپردازم، خاطر نشان میسازم که نقض حقوق بشر و ارتکاب جرایم جنگی تنها در دوران حاکمیت خونین " تنظیم" های جهادی و سالهای دار و تازیانه ی " طالبان" صورت نگرفته، بلکه قبل از آن نیز از آغاز کودتای ثور در سال ۱۹۷۸ میلادی تا زوال کامل رژیم کودتا در سال ۱۹۹۲ میلادی از سوی رهبران و منسوبین " حزب دموکراتیک خلق افغانستان"، اشغالگران مسلح روسی و دستگاه های استخباراتی آنان انجام داده شده است که به هیچ صورت نباید آن را از نظر فرو گذاشت. گرفتاریهای گسترده و بی دلیل هم میهنان بیگانه ما، شکنجه های طاقت فرسای ضد انسانی، زندانی کردنیهای بی باکانه و کشتار های دسته جمعی توسط عمال (تره کی - امین) را چطور میتوان فراموش کرد؟! مادام که رژیم، خود، با ترتیب دادن لیست رسمی و نصب آن بر دیوار عمارت وزارت داخله (وزارت کشور)، به قتل پانزده هزار تن تنها ظرف نه ماه حاکمیت تره کی اعتراف نماید، گستره کشتار های سنگدلانه در دوران کوتاه حاکمیت حفیظ الله امین را که خیزش های مخالفانه ی سرتاسری اوج گرفته بود، میتوان حدس زد ... در اینجا یک نمونه ی بسیار کوچکی از آن همه جنایت ها را که در راپور مقدماتی پروژه دادخواهی افغانستان که در اکتوبر ۲۰۰۴ میلادی ترتیب گردیده و تعداد کشته شده گان را یکهزار نفر نشان میدهد، مدنظر باید داشت تا سلسله ی این کشتار ها و جنایت ها در اذهان مجسم گردد. این قتل دستجمعی به اساس راپور متذکره، در محلی بنام (کراله) مربوط ایالت (کنر) در جنوب شرق افغانستان توسط صادق عالمیار برادر صدیق عالمیار و جگرن (سرهنگ) گل رنگ (فعلا مقیم کوئته پاکستان) انجام داده شده است. جریان چنان بوده که صادق عالمیار عنصر معتمد حفیظ الله امین اهالی (کراله) را بنام آنکه به آنها سخنرانی میکند، در میدان بزرگی جمع میکند و متعاقب آن، بدون دلیل یا پرسان، امر فیر (آتش) صادر مینماید و همه ی آنان را از پا در می آورد. بر اطراف سایر قتل عام ها در قبال حوادث چنداول، بالاحصار، هرات، کابل، لوگر، بامیان، ننگرهار، دره صوف و غیره هنوز هم تحقیقات ادامه دارد. البته این سلسله به تنهایی نمیتواند مجموع قتل ها و شکنجه ها و سر به نیست کردن های وحشیانه ی دوران حاکمیت "حزب دموکراتیک خلق افغانستان" را احتوا نماید.

در یک بخش از راپور مقدماتی پروژه داد خواهی افغانستان راجع به تنظیم های جهادی در سال های ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۶ میلادی چنین آمده است: "به اساس راپور های نماینده گان حقوق بشر در کابل بین سالهای ۹۲ - اهالی ملکی شهر کابل را به قتل رسانیده است ... هر یک از جناح های مسلح کابل انباری از سلاح های سنگین را تصرف کرده بودند و آنرا در جنگهایی که در این وقت در کوچه های کابل شعله ور بود، بکار می بستند . آن جناح هایی که قوای هوایی و طیاره (نیروی هوایی و هوا پیمای) و هلیکوپتر ها در اختیار داشتند به شمول مسعود و دوستم، خاصتا نواحی جنوب و غرب کابل را در مراحل مختلف بمبارد کردند و حزب وحدت نیز در جنگهای خود با اتحاد اسلامی سیاف و مسعود از قوای توپخانه استفاده نمودند. این حملات ... منتج به تلفات جانی ده ها هزار تن از اهالی ملکی

را منع نموده و جنایت های ضد بشری را تصریح کرده است. محکمه عالی جنایی بین المللی سازمان ملل در سال ۱۹۹۶، آنگاه که جنایت های افسران صرب در بوسنیا را بررسی میکرد، تجاوز جنسی بر زنان را رسماً به مثابه جنایت جنگی اعلام نمود .

بر خورد دولت آقای کرزی با مجرمین جنگی : اولاً باید گفت که در جامعه ی سنتی و عمدتا فیودالی افغانستان از سالها به دینسو مکانیسم قدرت و وجهه ی قانونی رهبریت، با تأسف از بستر قومی و قبیله وی بر علاوه ی بر خورداری از مال و سلاح و حمایت های خارجی مایه میگرفته است. این روند نا ستوده که با دموکراسی و اصل قانونیت در تضاد است، تا امروز بر شانه های استخوانی مردم افغانستان سنگینی میکند. اگرچه ایالات متحده ی امریکا در مورد گزینش آقای حامد کرزی در سمت رهبری دولت افغانستان نکات و ملحوظات ذکر شده مانند پشتون تباری، وفاداری به شاه سابق، بر خورداری از اعتماد سیاسی کمپنی های بزرگ جهان سر مایه و ... را مدنظر داشته است، ولی با آنهم از آنچه رهبر کنونی دولت افغانستان فاقد آنست عبارت از یک تشکیل منضبط حزبی با اعضای فعال و وفادار به وی، نام و نشان جا افتاده ی سنتی، قاطعیت اجرایی و اراده مستقل فکری - سیاسی میباشد. این کمبود ها با خط مشی امریکایی در کشور غمزده ی ما در مقطع کنونی طوری همسویی بهم رسانیده است که هر دو باید به تشکیلات احزاب و " تنظیم" های اسلامی حتماً از نوع بنیادگرا ترین آن و قوماندانان مسلح جنگ سالار ولو از نوع خونریز ترین آن اتکا کنند و یا با آنها از در مروت و مدارا پیش آیند. بنابراین، هر دو (امریکایی ها و دولت آقای کرزی) بایستی از رفتن بسوی یک دموکراسی واقعی و مورد خواست مردم ما اجتناب نمایند. هر دو بایست غرض ماندن در حاکمیت و رسیدن به هدف های خاص و عام، با آنچه بنیاد گرای مذهبی، جنایتکار جنگی و ویرانگران حرفه وی هست، بالای یک سفره بنشینند و به ریش خلق ما بخندند. (این درامه سیاسی در واقع، ترکیب مجبوریت و ذات ماهیت را بنمایش گذارده است) پس آیا تعجبی خواهد داشت اگر در چهار چوب چنین دولتی یک ملای متعصب کم سواد و ضد ترقی و پیشرفت در راس امور قضایی کشور نشسته و جز رفتن به راه و رسم دره و تکفیر چیز دیگری را نشناسد؟! آیا طبیعی خواهد بود هرگاه آقای صبغت الله مجددی رییس شورای هماهنگی در سالهای خونین ۱۹۹۴ و ۱۹۹۵ میلادی و شریک جرم ویرانگران شهر کابل، هم رییس " لوی جرگه" قانون اساسی باشد و هم رییس به اصطلاح کمیسیون تفاهم ملی در دولت آقای کرزی؟! آیا تعجبی دارد اگر فرماندهان و هدایت کننده گان جنگهای خونین و تباہ کن شهر کابل هنوز هم درمواقع و مراسم خاص ملی و رسمی در کنار رییس جمهور جلوه نموده و خودشان را به چشم ملت داغدار و حرمان کشیده ی افغانستان بزنند؟! آیا کسی هست تعجب کند وقتی آقای کرزی صدها صفحه اوراق پیشنهادی کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و سایر موسسات حقوقی بین المللی مبنی بر محاکمه ی جنایتکاران جنگی را " ناقص" خوانده و آنرا حفظ نماید؟!

این را گفتیم بخاطر آنکه دانسته شود رییس جمهوری که فاقد حتماً چند تن از محافظین قابل اعتماد غرض محافظت جانش بوده و این محافظین در برابر خرچ گزاف از ایالات متحده خواسته شوند، چگونه بتواند اربابان تفنگ و خمپاره و مافیای جرم و جنایت در کشور را به محکمه ی عادلانه ی مردم بسپارد؟! و اما، شمارش و نگارش نکات بالا هرگز بدین معنا نیست که محاکمه و مجازات جنایتکاران جنگی و ناقضین حقوق بشر در افغانستان برای همیشه بسته گی به درجه خوشبینی یا بدبینی شخص آقای کرزی داشته باشد. چون اصل عدالت بالذات خواستنی و انکارنا پذیر است و به اساس نورم های حقوقی و عرف بین المللی، اعضای جامعه، بخصوص زیانمندان و وابسته گان قربانیان، تطبیق عدالت را مطالبه میکنند و در طول تاریخ

- ۱۲) میرویس، مبارز راه آزادی افغانستان، در ماه نوامبر ۱۹۸۶
- ۱۳) محمود، مبارز راه آزادی افغانستان، در ماه نوامبر ۱۹۸۶
- ۱۴) زمری، مبارز راه آزادی افغانستان، در ماه نوامبر ۱۹۸۶
- ۱۵) عبدالشکور، مبارز راه آزادی افغانستان، در ماه نوامبر ۱۹۸۶
- ۱۶) محمد سرور، مبارز راه آزادی افغانستان، در ماه نوامبر ۱۹۸۶
- ۱۷) محمد هما یون، مبارز راه آزادی افغانستان، در ماه نوامبر ۱۹۸۶
- ۱۸) شیر آغا، مبارز راه آزادی افغانستان، در ماه جولای ۱۹۸۳
- ۱۹) صفی الله افضلی، یکی از فرماندهان جبهه هرات، در ماه جولای ۱۹۸۷
- ۲۰) حاجی حسین، یکی از فرماندهان جبهه نجات ملی، در ماه سپتامبر ۱۹۸۹
- ۲۱) بهالدین مجروح، نویسنده و ژورنالیست افغان، در ماه فیوروری ۱۹۸۹
- ۲۲) انجنیر فتاح ودود، یکی از مبارزین راه آزادی در ماه سپتامبر ۱۹۸۹
- ۲۳) عصمت قد هار ی، یکی از مبارزین راه آزادی، در ۱۹۸۹
- ۲۴) داکتر ذکریا بدخشانی، یکی از مبارزین راه آزادی، در ماه اگست ۱۹۸۹
- ۲۵) سلطان احمد، رهبر سازمان پیکار، در ماه جنوری ۱۹۸۹
- ۲۶) گلبدین، یکی از مبارزین راه آزادی، در ماه جون ۱۹۸۹
- ۲۷) پروفیسور عبدلقیوم رهبر، رهبر سازمان آزادیبخش مردم افغانستان (ساما)، در ماه جنوری ۱۹۹۰
- ۲۸) داکتر سعادت شکیوال، عضو حرب ملت، در ماه مارچ ۱۹۹۰
- ۲۹) ناصر زمانی، عضو حرب ملت، در ماه مارچ ۱۹۹۰
- ۳۰) عبدالعزیز، عضو حزب افغان ملت، در ماه مارچ ۱۹۹۰
- ۳۱) بریا لی، عضو سازمان رهایی، در ماه می ۱۹۹۰
- ۳۲) انجنیر دلا ور، عضو سازمان رهایی، در ماه جون ۱۹۹۰
- ۳۳) ملا نسیم آخند زاده، فرمانده حرکت انقلاب اسلامی، ۱۹۹۱
- ۳۴) گل محمد خورشیدی، عضو جنبش دفاع از آزادی، ۱۹۹۳
- ۳۵) ولیخان کروخیل، عضو شورای تفاهم، ۱۹۹۳
- ۳۶) فاروق عزیز ی، کارمند کلینیک دندان برای مهاجرین، در ماه جون ۱۹۹۴
- ۳۷) عبدالحی شبگیر، شاعر، در ماه دسامبر ۱۹۹۴
- شهادی که تاریخ ترور آنها را دقیقاً نمیدانم قرار آتی میباشد:
- ۳۸) نسیم لودین عضو حزب ملت
- ۳۹) عزیز احمد عثمانی، یکی از مبارزین راه آزادی
- ۴۰) سلطان میر فرمانده حرکت انقلاب اسلامی
- ۴۱) سخی گل مجاهد
- ۴۲) مامور برات مجاهد
- ۴۳) عبدالرحیم چنزایی ژورنالیست
- ۴۴) عبدالحکیم کتواری رییس شورای تفاهم. عجب روزگاری داریم که می بینیم هنوز تعداد زیادی از قاتلان و شکنجه گران و تروریستان سه دهه ی اخیر نه تنها زنده و سلامت اند، بلکه با جلوه ها و ادعا های بلند بالای شان در داخل و خارج کشور از حزب سازی و عدالت و وکالت هم سخن میگویند و غالباً در پناه قوم بازی و منطقه گرایی و نژاد پرستی و هر گرایش و همایش دیگر خود شان را بر کرده ی مردم ما تمیل مینمایند و به ریش ملت افغانستان میخندند. (ادامه دارد)

وثره فاروق فارانی

کوتاه قلفی "صدارت" سال ۱۳۶۱

زندانی

در اینجا زندگی، زندان و زندانیان و زندان‌ساز و زندانی به زندان است

در اینجا هر چه می بینی به زندان است
در اینجا هرچی

زندان است:

گلو زندان فریاد است

و سر زندان فکر و

سینه زندان امید و

پیکر رنجور

زندان روان زندگانیست

و پا زندان رفتن

دست زندان تلاش و

شانه

زندان شکیباییست

در اینجا هر چی زندان است

در اینجا پشت هم

دیوار های بی در مفلوک زندان است

در اینجا آفتاب و آسمان و ماه

بسته یکسر در میان سیم های خاردار روی زندان است

در اینجا زندگی و مرگ یکسان است

در اینجا عشق و آزادی به زندان است

در اینجا مرگ مهمان است و صاحبخانه

در سرداب پنهان است

در اینجا نام صاحبخانه ها اشرار و دزدان است

ولی بیگانه ها، رقصان بروی استخوانهای نیاکان است

بروی استخوانهای که روییدند، از این خاک

و در این خاک

خاک خواهند شد

پشت هم شلاق باران است

که جشن سرب و خون و مرده در اینجا فراوان است

در اینجا نام آزادی

استخوانکوب تن سرد اسیران است

در اینجا نام آزادی

تیغی بر گلوی نغمه خیز صلح و انسان است

در اینجا هر چی می بینی به زندان است

اما چشمها آکنده از آوای طغیان است

میان هر نگه

از جرعه های انفجار روز موعود بهاران است

در اینجا بمب های ساعتی قلب ها در سینه ها

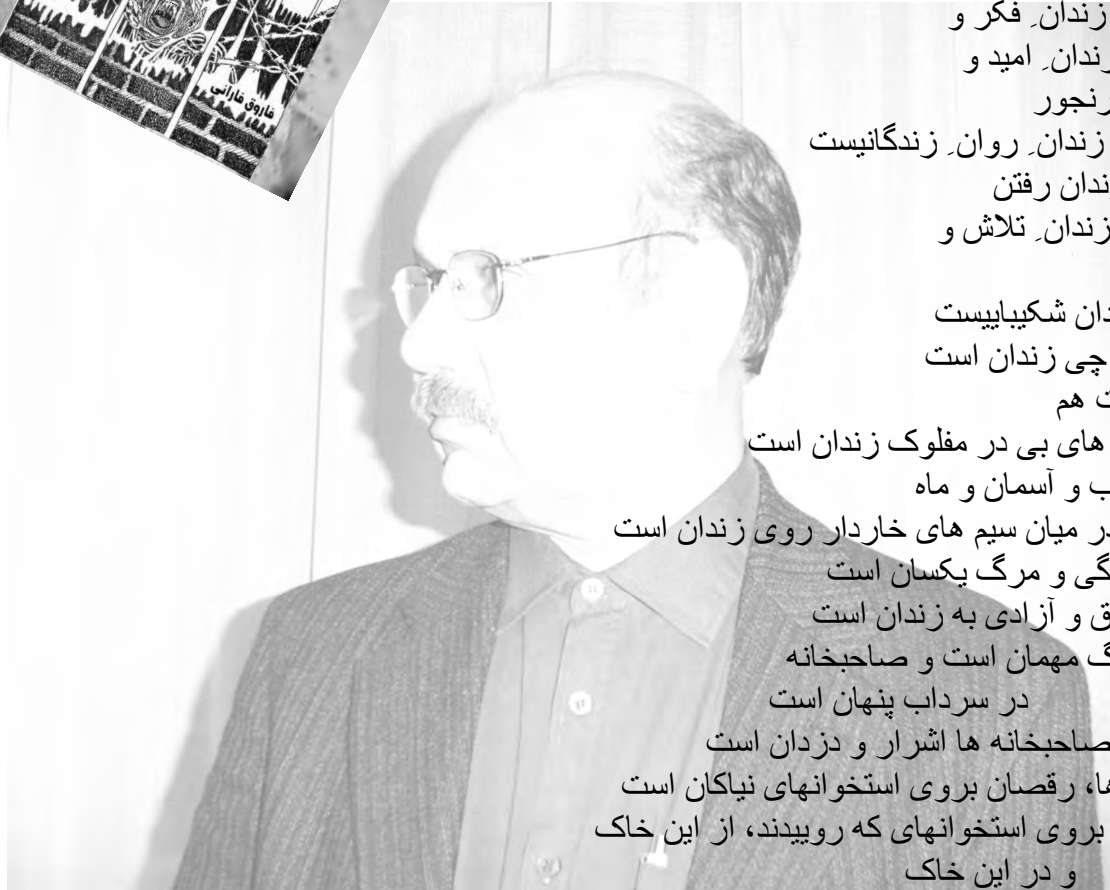
با تک تک مرموز پنهان است

اگر شلاق و خون و سرب و آتش

پشت هم پیوسته باران است

بلی چون فصل باران است

و آغاز بهاران است.

بهار ۱۹۹۰، آخن

هوای مرده

هوای مرده ی این ملک مرده خوارم کُشت
به بی بهاریم آلود و در بهارم کُشت
ز مرگ گله چه دارم که زندگانی من
به تیغ هر نفسش، صد هزاربارم کُشت
پلنگ سرکشی بودم که ز ندپی بنمود
چه آهوانه شکارم و چون شکارم کُشت
ز نیش جلوه ی گلهای عقربی مردم
مرا ببین که گلم کُشت نی که خارم کُشت
ز سوختن ز چه ترسم که سرد پی یاران
هزار داغ زد و داع و داغدارم کُشت
منی که پنجه به طوفان مرگ افگندم
ز چنپ موج رهیدم ولی کنارم کُشت
ز مردگان طمع بوی زندگی کردم
هوای مرده ی این ملک مرده خوارم کُشت

فرجام

نامرد!

از جمع دوستان بلا دیده ام مرا
تنها در این سیاهی ی شب می کشانیم
بر خاک و خون خویشنتم،

می نشانیم

اما در این ظفر

فرجام پر خطر

در انتظار تست:

با هر گلوله ای که در بین سینه می زنی

یکدانه ی گلوله،

ز انبار خویش را

کم می کنی

آماده ی شکست سر انجام خویش باش!

کوهسار کینه

بر قله بی که در دل شب سر کشیده است
شمع دلم فراز سرش پر کشیده است
از جاودانگی ی خموشی سخن مگو
کین کوهسار کینه، نفس در کشیده است
ما عاشقان دشت جنون گذشته ایم
کی قیس را فسانه به آخر کشیده است؟
آن شمع کور سوی، کنون همچو آفتاب
دامن براین سپهر، سراسر کشیده است
فرهاد دلشکسته، ز سنگ جفای غیر
کارش کنون به آتش و سنگر کشیده است
عیسای مهر جوی دگر تیغ بر کشید
دست از صلیب و سادگی و خر کشیده
است

آینه اگر شوم تو ام می شکنی

آینه اگر شوی تو هم می شکنی

آینگی و شکستن همزاد هم اند

چون بشکنیم، می شکنم، می شکنی

این بار بهار آمده، بارش همه زخم
کشتش همه زخم و تخم و کارش همه زخم
دستان بخون سُسته او پُر از تیغ
گامش همه زخم و رهگذارش همه زخم

همزاد شکستن

محاكمه جنایت کاران جنگ در افغانستان

داکتر عثمان روستار تره کی

حاشیه مورد بحث قرار خواهد گرفت. این پروسه موجب بروز عکس العمل منفی روسیه در شورای امنیت خواهد شد. به عبارۀ دیگر روسیه که وارث بالا ستحقاق امپراتوری شوروی و مسئول تعرض آن کشور به افغانستان شناخته می شود و تعرض از عناوین درشت جنایات جنگی است، در برابر پیشنهاد تشکیل یک محکمه موقتی محاکمه جنایت کاران جنگ در افغانستان از حق ویتوی خود استفاده خواهد کرد.

ب: ارجاع قضیه به دیوان جزای بین المللی:

الترتینف دیگر ارجاع دوسیه جنایت کاران جنگی به دیوان جزای بین المللی است که شش سال قبل تأسیس شد و افغانستان عضویت آن را دارد. در ین جا باید بدو نکته توجه صورت بگیرد:

اول اینکه با تأسف صلاحیت های این دیوان صرفاً به جرایمی که پس از سال ۲۰۰۰ به وقوع پیوسته باشد، تطبیق می شود: در افغانستان اکثریت جرایم جنگی قبل از ین سال صورت گرفته است. دوم اینکه با سهم گیری اشخاص متهم به جنایات جنگی در حکومت فعلی، حکومت در موضع اصولی و جدی در رابطه به درخواست محاکمه جنایت کاران جنگی افغانی از دیوان جزای بین المللی قرار ندارد.

حکومت موجود افغانستان تا حال نتوانسته است موضع مستقل و متکی بر منافع ملی اتخاذ کرده توجه جامعهٔ بین المللی را که جنساً در افغانستان حضور دارند، به محاکمه جنایت کاران جنگی جلب کند. به این امر دو دلیل داخلی و خارجی مترتب می شود:

- انعطاف پذیری غیر قابل توجیه رییس دولت و زد و بند مضر و خطرناک وی با گروههای جنگی که امکان تسلط جنگ سالاران بر اداره و موسسات دولتی را میسر گردانیده است.

- معامله گری امریکا با گروههای جنگی که موجب شد افغانستان در گرو معاملات ژئوپولیتیک خارجی باقی بماند.

بنأ در اوضاع و احوال موجود، طرح موضوع محاکمهٔ جنایت کاران جنگ در سطح جهانی چندان عملی به نظر نمی رسد. باید موضوع در داخل کشور مورد مطالعه قرار بگیرد.

دوم - تشکیل محکمه در داخل کشور:

برای ایجاد یک محکمه اختصاصی محاکمه جنایت کاران جنگ در داخل کشور، دو امکان وجود دارد:

۱- اتکا به امکانات داخلی: این پروسه مستلزم چندی پیش زمینه است:

الف: تشکیل یک حکومت قوی مرکزی دارای ارگان های مجهز امنیتی و نظام مستقل قضایی .

ب: حذف نفوذ جنگ سالاران در ترکیب حکومت.

ج: صدور و انفاذ فرمان یا قانون اختصاصی محاکمه جنایت کاران جنگ و به همین منظور تعدیل قانون اساسی و تعبیه احکام اختصاصی در رابطه به محاکم جنایت کاران جنگ در متن آن.

در ین جا دو نکته قابل توجه است:

یکی واقعیت این که در افغانستان عدالت و امنیت باهمدیگر ارتباط مستقیم دارد: امنیت باید نسبت با تأمین عدالت، مقدم قرار بگیرد، به شرطی که تأمین امنیت منحصرأً وظیفۀ دولت و متکی به میکانیزم داخلی باشد و مانند امروز جنگ سالاران که خود منبع بی امنیتی هستند، موظف به تأمین امنیت نشوند و به مثابهٔ سیاهی لشکر در خدمت مقاصد ژئوپولوتیک قدرت های خارجی قرار نگیرند. و دیگر این که از آن جایی که اکثریت متهمین در طول سه دهه همکاری با کشور های مداخله گر همسایه

در هنگام درس، عارض شد. محکمه به نفع خانم یعنی به داشتن آزادی و حق حمل چادر فیصله صادر کرد.

شورای امنیت برای رسیدگی به دوسیه جنایت کاران جنگی محاکم موقتی (ad hoc) نیز ایجاد کرده است: محکمه "نورنلبرگ" در ۱۹۴۵ برای محاکمه سران نازی، محکمهٔ لاهه در ۱۹۹۳ برای محاکمه جنایت کاران روندا و تانزانیا از جمله محاکم موقتی اند.

در ۱۹۹۸ با ملاحظه ظهور بستر های تشنج در جهان، ضرورت به تشکیل یک محکمه دائمی جزایی بین المللی برای رسیدگی به جنایات جنگی احساس شد. به همین منظور در ۱۹۹۸ تحت سر پرستی م، م، م کانفرانسی در شهر روم انعقاد یافت که در آن ۱۶۰ کشور اشتراک کردند. نتیجه کار کانفرانس ایجاد محکمهٔ جزای بین المللی در لاهه است که سه سال بعد افغانستان عضویت آن را دریافت کرد.

سوال اینست که از مجموع این مراجع قضایی بین المللی کدام یک می تواند برای محاکمه جنایت کاران جنگی افغانستان مورد استفاده قرار بگیرد. دو الترتینف در برابر ما مطرح است:

- مطالبه کمک از م، م، م و به صورت دقیق شورای امنیت برای ایجاد یک محکمه موقتی

- اتکا به دیوان جزای بین المللی که افغانستان عضویت آن را دارد.

الف. مطالبه همکاری از م، م، م:

م، م، م عجالتاً در مجموع به محاکمه جنایت کاران جنگ در افغانستان بی علاقه معلوم می شود. در گذشته نقش م، م، م در قضیه به نظارت بر تخطی از موازین حقوق بشر و تدارک راپور در زمینه محدود باقی مانده است:

- در ۱۹۹۵ مجمع عمومی م، م، م به اساس فیصله نامه ۲۰۷ خود کمیونی را تعیین کرد که موظف به تدارک یک راپور در رابطه به تخطی از اصول حقوق بشر در کشور بود. پایان این کار معلوم نشد.

- در ۱۹۹۷ م، م، م در برابر ۴۰۰۰ طالب اسیری که در شیرغان کشته شده بود، عکس العمل نشان داد.

"شونگ" راپورتر حقوق بشر در افغانستان تعیین گردید که بعداً راپوری در رابطه به جنایت جنگی در شیرغان به م، م، م تقدیم کرد. با تأسف که مسئولین این جنایت با احرار کرسی دولتی به عوض مجازات، مکافات دیدند.

در ۲۰۰۲ بار دیگر هزاران اسیر جنگی "طالب" در شیرغان (قلعه جنگی) کشته شدند. هیئتِ به ریاست "سیما جهانگیر" برای تحقیق قضیه به شیرغان گسیل شد. هیئت راپوری تدارک کرد و به م، م، م ارائه نمود. دوسیه حفظ شد.

در ۲۰۰۵ راپور ۸۰ صفحه یی تحت عنوان عدالت انتقالی از طرف کمیسیون حقوق بشر افغانستان به کمک م، م، م نشر شد که در آن درخواست محاکمه جنایت کاران جنگی شده بود. این تقاضا تا همین اکنون معلق مانده است.

بنأ با در نظر گرفتن بی علاغگی م، م، م در برخورد معضله، گمان نمی رود که درخواست طرف افغانی از شورای امنیت برای ایجاد یک محکمه موقتی نتیجه یی بدست بدهد. مزید بر اشکال قبلی درخواست با دو پروبلم دیگری مواجه می شود: یکی ائتلاف و اتحاد امریکا با گروه های جنگی متهم و دیگری مخالفت روسیه در زمینه: حینی که مسألهٔ تأسیس یک محکمه موقتی محاکمهٔ جنایت کاران جنگی افغانستان در شورای امنیت مطرح گردد، همزمان بسیاری موضوعات جنجال بر انگیز برای روسیه از جمله تعرض شوروی به افغانستان، طرح مسئولیت زمام داران و صاحب منصبان اردوی شوروی در ارتکاب جنایات جنگ، غرامات جنگ و غیره نیز در

در دسامبر ۲۰۰۵ کانفرانسی در شهر سوستربرخ

هالند در رابطه به محاکمهٔ جنایت کاران جنگ در

افغانستان از جانب FAROE دایر شده بود. سازمان

دهندگان کانفرانس مسرت دارند که بیانبۀ پوهنوال

روستار تره کی را از روی نوار ضبط شده کاپی نموده

و پس از ملاحظه شد استاد روستار بدست نشر

میسپارند.

در افغانستان پس از تجاوز شوروی تا همین اکنون یعنی در حدود سی سال آتش جنگ به نحوی بر افروخته است. بنیاد های اقتصادی، اجتماعی و کلتوری دولت نابود گردیده و به ملیون ها افغان کشته، مجروح یا مهاجر گردیده اند.

به اساس موازین حقوق، این فاجعه تحت عنوان جنایت قرار میگیرد که باید مسئولین آن پس از شناسایی در سطح ملی یا بین المللی، محاکمه و مجازات شوند.

از ان جایی که این همه جنایات در زمان جنگ و با تخلف از اصول جنگ صورت گرفته است، مسئولین آن بنام جنایتکار جنگی شناخته شده و طبق قوانین بین المللی و احیانا ملی، باید مورد محاکمه و مجازات قرار بگیرند.

در افغانستان محاکمهٔ جنایت کاران جنگ روی چند انگیزه، دلیل و ضرورت مطرح است:

الف: ایجاد یک جامعه سالم که در آن هر کسی جوابده اعمال خود باشد.

ب: کشاندن مجازات از عرصهٔ انتقام جویی های فردی به ساحه قانون.

ج: اثبات این مطلب که جامعه برای دفاع از سلامت خود حاضر به گذشت از اصول و معامله گری با دشمن نیست.

هـ : ایجاد فضای تفاهم و وحدت ملی.

و. جلوگیری از تبدیل جنایت کاران بالقوه به بالفعل.

در افغانستان برای محاکمهٔ جنایت کاران جنگ دو راه وجود دارد: ارجاع موضوع در سطح بین المللی و طرح قضیه در داخل کشور.

اول - طرح موضوع در سطح بین المللی:

از آغاز قرن زرده به این سو تمایل به بین المللی ساختن عدالت محسوس شده است.

اولین مرجع قضایی بین المللی در ۱۸۹۹ تحت عنوان "دیوان حکمیت بین المللی" بر مبنای یک کائوانسیون بین المللی در لاهه ایجاد شد. این دیوان بر دوسیه های متنازع فیه کشور های عضو کائوانسیون فیصله صادر می کرد.

در ۱۹۲۲ "دیوان دائمی عدالت" از طرف جامعه ملل ایجاد شد. در ۱۹۴۵ "دیوان عدالت بین المللی" در چوکات تشکیل موسسهٔ ملل متحد (م، م، م) به وجود آمد. دیوان عدالت بین المللی که مقر آن "لااهه" است، بر دوسیه های کشور های عضو م، م، م غور میکند. مرجع مرافعه خواهی شورای امنیت است.

در ۱۹۵۲ از جانب اتحادیه اروپا دیوان عدالت ایجاد شد. قریب ۴۰ سال بعد در سال ۱۹۸۹ در تشکیل دیوان یک محکمه ابتدایی نیز اضافه گردید که اشخاص فزیکی نیز در آن عارض شده می توانند.

در چوکات اتحادیه اروپا در ۱۹۵۹ دیوان اروپایی حقوق بشر در شهر "پترسبورگ" تأسیس گردید که در آن اشخاص حکمی و فزیکی عارض شده می توانند. در ۲۰۰۵ یک خانم ترکی به این محکمه به دلیل تجویز یکی از موسسات تعلیمی دولت لاییک ترکیه در برداشتن چادر

عدالت انتقالی در افغانستان

نوشته: احمد راتب فقیری

و چگونگی برنامه عمل حکومت اسلامی در زمینه

ایجاد یک ساختار مؤثر برای حسابگیری از گذشته).

غرض رسیدن به اهداف فوق، مطابق به برنامه صلح، آشتی و عدالت حکومت اسلامی افغانستان دست به اتخاذ اقدامات "کلیدی" ذیل می زند:

الف: تعیین روز ملی یادبود از قربانیان (احتمالاً ۴ جولای، روز تصویب قانون اساسی)

ب- در ساحة ریفرم ارگانهای دولتی: تصویب کمیسیون خدمات ملکی، تأسیس مجمع مشورتی، مقرری ها غرض ارائه مشوره به رئیس جمهور قبل از مقرری های بزرگ، ریفرم عمومی سیستم عدلی.

ج- در ساحة حقیقت یابی: تهیه مسوده قانون در مورد ساختار هسته های حقیقت یابی و تقدیم آن به پارلمان

د- در ساحة آشتی ملی: بر اه اندازی یک کنفرانس و تشکیل کمیته های حل اختلافات در چوکات شورا های ولایتی

و- در ساحة تأسیس یک ساختار مؤثر برای حسابگیری از گذشته: به اساس فرمان ریاست جمهوری، یک گروه کار غرض تهیه مسوده یک پلان در زمینه تشکیل می گردد. مسوده جوانب قانونی، اجرایی و ساختاری یک ارگان معین حسابگیری را احتوا می کند. وظیفه این ارگان، تطبیق تعهدات بین المللی افغانستان و از میان برداشتن موانع امر صلح و ثبات در کشور می باشد.

در اخیر پلان به صراحت اعلام می گردد که مرتکبین جرایم جنگ، جرایم ضرر بشریت و تخلفات جدی از حقوق بشر، مطابق اصول دین مقدس اسلام و معیار های قبول شده بین المللی، قابل عفو نمی باشند. مطابق به توافقات فیروزی ۲۰۰۶ لندن باید این پلان الی ختم سال ۲۰۰۸ تطبیق گردد.

هرگاه به دقت به اقدامات "کلیدی" و اهداف "حد اقل" نظر اندازیم، متوجه این امر می شویم که بیش از سه ربع برنامه عمل وقف اقدامات سمبولیک و اداری شده است. تجربه چهار سال گذشته نشان میدهد که حکومت اسلامی در ساحة عدالت انتقالی کندکارتر از سایر ساحات است. از پارلمانی که اعضای آن حتی تحمل شنیدن فریاد عدالت خواهی ملالی جويا را ندارد، فقط انتظار تخریب پروسه عدالت انتقالی را میتوان داشت. بنابراین خطر آن موجود است که دو نکته اساسی مندرج در ختم برنامه، یعنی تشکیل ساختار حسابگیری از جرایم گذشته و اصل عدم معافیت برای جرایم که در چوکات حقوق جزای بین المللی به حیث جرم بین المللی پیشبینی شده است، با مرور زمان کنار گذاشته شود و برنامه عدالت انتقالی دولت اسلامی افغانستان، محدود به اقدامات سمبولیک گردد. بناً باید همه شهروندان آگاه و آتانی که به خون های ریخته شده طی سه دهه گذشته به نظر حرمت می نگرند، و خواستار صلح پایدار و واقعی برای مردم افغانستان اند، با صدای هرچه رسا تر، خواستار تعقیب عدلی و قضایی مظنونین جنایات جنگ و جرایم علیه بشریت شوند.

را از صحنه قدرت فرود آورند، مراکز قدرت را به تنظیم های گرد آمده در ائتلاف شمال و سایر قومندان های اسبق جهادی تسلیم دادند. به این ترتیب دوره حاکمیت مجاهدین بار دوم، به خصوص در خارج از پایتخت افغانستان آغاز یافت. با این تفاوت که این بار وظیفه تشکیل حکومت مرکزی را موسسه ملل متحد به دوش گرفت. ایجاد یک ساختار عدلی و قضایی، کار آ و مدرن و برخورد با میراث جنایات و مظالم سی سال گذشته به حیث یکی از ضروریات مبرم دوره گذار به شمار می رود و تا کنون اجراءات ذیل در زمینه قابل تذکر است:

- پیشبینی تشکیل کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان در توافقات بن

- تأسیس این کمیسیون در ماه جون سال ۲۰۰۲

- اجرای نظر خواهی ملی توسط کمیسیون حقوق بر مبنای فرمان رئیس جمهور. در پروسه این نظر خواهی با شش هزار افغان مصاحبه صورت گرفت. گزارش این نظر خواهی تحت نام "مطالبه عدالت" در جنوری سال ۲۰۰۵ به رئیس جمهور تسلیم داده شده.

- رئیس جمهور از مشاورین خود خواست تا با همکاری کمیسیون مستقل حقوق بشر و یونما UNAMA بر مبنای گزارش "مطالبه عدالت" برنامه عمل را جهت تطبیق "استراتژی ملی برای صلح، آشتی و عدالت" تدوین کنند.

- در اپریل سال ۲۰۰۵ دفتر موسسه ملل متحد برای کمیسیون حقوق بشر این موسسه خواستار تسریع و تشدید اقدامات حکومت افغانستان در زمینه عدالت انتقالی شد. این خواست در اعلامیه شماره ۱۵۹۸ شورای امنیت موسسه ملل متحد انعکاس یافت.

- در ۶ و ۷ جون سال ۲۰۰۵، برنامه عمل تهیه شده توسط دفتر ریاست جمهوری (به همکاری یونما و کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان) در کنفرانس بین المللی هاگ مورد بحث و تائید قرار گرفت.

- هفته دوم ماه دسمبر سال ۲۰۰۵ برنامه عمل بعد از هفته ها بحث و تعدیلات زیاد مورد تصویب کابینه دولت انتقالی اسلامی قرار گرفت.

قبل از نظر اندازی بر محتوای این برنامه عمل می خواهم از خواننده این سطور تقاضا کنم به فاصله زمانی میان مراحل طی شده توجه نماید تا متوجه این امر گردد که اجرای نظر خواهی، تدوین و تصویب برنامه عمل مبنی بر آن برای حکومت انتقالی اسلامی افغانستان چه زایمان پر مشقتی بوده است. بلی حکومتی که در حلقه محاصره جنگ سالاران بوده و این حلقه را با کمر بند امنیتی به اشتباه بگیرد و آن را به طور روز افزون تنگتر سازد، نمی تواند روزگار بهتر از این داشته باشد.

برنامه صلح، آشتی و عدالت دو نوع اهداف دارد. اهداف حد اقل (شناسایی مظالم گذشته، شناسایی رنج و درد بیگناها، ثبت وقایع گذشته، جبران خساره، تشویق آشتی ملی و برکنار ساختن آتانی که متهم به ارتکاب جرایم گذشته اند، از پست های رسمی) و اهداف حد اکثر (حقیقت یابی و

معقول و در عین حال قاطع به میراث مظالم گذشته امنیت و صلح را به خطر نمی اندازد بلکه باعث جلب اعتماد مردم به حاکمیت جدید می گردد. زمانی که میلیونها تن از اتباع به حاکمیت جدید اعتماد نمایند، با اشتراک صمیمانه در اردو و ارگان های نظم و امن عامه از حاکمیت جدید دفاع می کنند. اعمار دستگاه عدلی و قضایی جدید و تصفیه شده از مخالفین دموکراسی و محاکمه عاملین اصلی و عمده جرایم گذشته، باعث احیا اعتماد مردم به سیستم عدلی و قضایی می گردد. یا محاکمه آنانیکه در زمینه سازی و ارتکاب جرایم گذشته نقش عمده داشته اند، هم قربانیان جرایم گذشته و هم آتانی که با رژیم های جبار به نحوی از انحا همکاری داشته اما دست شان به خون و جرایم ضد بشری آلوده نیست، می توانند با اطمینان روحی و خاطر آسوده وارد زندگی مدنی شده و در بازسازی کشور سهم فعال بگیرند. بازگشت واقعاً داوطلبانه پناهندگان به وطن نیز صرفاً در همین حالت متصور است. هرگاه حاکمیت جدید در تطبیق عدالت انتقالی به جبن سیاسی مبتلا شده و به دفع الوقت و سهل انگاری دست یازد، بر ریشه خود تیشه می زند و راه را برای آغاز مجدد بحران و منازعه هموار می سازد.

در افغانستان از قرون متمادی به این سو حقوق و آزادی های افراد مورد دستبرد حکام و زورمندان در سطوح محلی و ملی قرار داشته است. و اما بحران حقوق بشر در کشور از نخستین ماه های به قدرت رسیدن حزب دموکراتیک خلق آغاز یافته، با تجاوز نظامی اتحاد شوروی سابق به افغانستان وسعت و شدت بی سابقه یافت. انتقال قدرت به احزاب جهادی به ختم این بحران منجر نشد بلکه حکام جدید شیوه های اختناق و زیرکانه پشت پرده چهارده سال حاکمیت حزب دموکراتیک خلق را با تجاوز آشکار و بی بند و بار به حقوق، آزادی ها و کرامت انسانی شهروندان تعویض نموده و کوشیدند هر تخلف خویش را توجیه (اسلامی) کنند. ملت صبور ما که از اصول اسلام آگاهی داشت، به این توجیهات قانع نشد و از حکام جدید سلب اعتماد کرد. از آنجایی که نیرو های سیاسی بومی توسط اکسا، خاد، کام، واد، KGB, ISI, CIA و غیره به صورت سیستماتیک سرکوب شده بود، قادر به پر ساختن خلأ موجود نبودند. به این ترتیب ISI در همکاری با القاعده و CIA عده بی از قومندان های محلی ناراضی و جمعی از طلاب افغانی را که در مدارس پاکستانی شششوی مغزی شده بودند، تحت نام تحریک طالبان سرهمبندی نموده و آماده کسب قدرت ساخت. طالبان توانستند در مناطق تحت حاکمیت خویش بر قطاع الطریقی و جرایم عادی خاتمه دهند ولی اختناق سیاسی را شدت بخشیده، آزادی های فردی را به طور بی سابقه به زنجیر کشیدند و کشور را به یک زندان بزرگ، مخصوصاً برای زنان تبدیل نمودند.

زمانی که نیرو های ائتلاف بین المللی تحت رهبر اضلاع متحده تحریک طالبان

اصطلاح عدالت انتقالی (Transitiional Justice) در برگیرنده مجموعه تدابیر و اقداماتی است که در یک کشور در مرحله انتقال از حالت منازعه، استبداد و دیکتاتوری، غرض برخورد با میراث مظالم گذشته و استقرار قانونیت دموکراتیک و احیاً اعتبار دستگاه قضایی، اتخاذ می گردد. این اصطلاح با وصف جوان بودن حد اقل سه دهه عمر دارد و در کشور های مختلف جهان چون افریقای جنوبی، کمبودیا، آیرلیند شمالی، تیمور شرقی، سیرالیون و برخی از اقمار قبلی اتحاد شوروی اسبق مطرح گردیده است. علاوه کتب و آثار بشمارای در زمینه تیوری عدالت انتقالی و جوانب تطبیقی آن در کشور های مختلف به رشته تحریر در آمده است. هر فرد با سواد می تواند با تایپ نمودن معادل انگلیسی عدالت انتقالی یعنی Transitiional Justice در انترنت به فهرست بسیار طولانی از این آثار تحقیقی و کتب علمی دست یابد.

تحقیق در مورد شدید ترین موارد نقض حقوق بشر، جنایات جنگی و جرایم ضد بشریت در دوره استبداد و منازعه عبارتست از جزء عمده، اساسی و تأخیر ناپذیر پروسه عدالت انتقالی در هر کشور. تثبیت حقایق و واقعیت های دوره منازعه یا استبداد و تأمین عدالت در موارد تثبیت شده برای ملت ها در جهان معاصر زمینه آن را مساعد می سازد تا با دوران معافیت قدرتمندان از مجازات برای همیشه وداع کنند. رسیدن به این مرحله مستلزم سهمگیری فعال شهروند آگاه در پروسه عدالتخواهی است. کم کاری، سهل انگاری و معامله گری در ین مورد زمینه ساز تکرار تراژیدی های قبلی در آینده می باشد. بناً قشر آگاه جوامع امروزی معمولاً مرتکب این گناه نمی شوند. و اما در همه کشور های که عدالت انتقالی به حیث یک ضرورت مطرح می گردد، قلم پردازان و سیاستمدارانی عرض وجود می کنند که با پروسه عدالت انتقالی مخالفت نموده و یا می کوشند تطبیق آن را به آینده های نا معلوم واگذار کنند. مخالفین عدالت انتقالی معمولاً آتانی اند که از برملا شدن حقایق هراس دارند، دست شان آلوده و وجدان شان ناراحت است. آنها فریاد می زنند: "نخست صلح و امنیت، بعد عدالت"، "بیباید گذشته را فراموش کنیم و صرفاً به آینده بنگریم" این افراد از اینکه با مشعل حقیقت یابی به گذشته نظر انداخته شود، هراس دارند. می ترسند سیمای هیولای خودشان و با رفقا، همدریفان و ولی نعمتان شان آفتابی گردد و به پنجه عدالت قوانین ملی و یا بین المللی گرفتار آیند. البته عده ای هم بنا به خوشباوری و فقدان دور اندیشی سیاسی فریب تبلیغات این نوع افراد را می خورند.

حقوق بین المللی در عصر حاضر بر نظریات مخالفین عدالت انتقالی خط بطلان می کشد. کوفی عنان سر منشی موسسه ملل متحد در گزارش خود به کنفرانس قانونیت و عدالت در کشور های که منازعه را پشت سر گذاشته اند (۲۰۰۵م) چنین ابراز داشت: "عدالت، صلح و دموکراسی اهدافی اند که اگر همزمان تعقیب شوند، همدیگر را دفع نمی کنند، بلکه تقویت می نمایند." برخورد

خموشی یک ستاره نهران

گزارشگر: حسینه "سلیمان"، کابل

می بردند. این حجب و حیا بود که کلمه های ذوقی را از شعر حذف می کردند. در جامعه ما تفاوت زیاد در بین زن و مردم است. بسیاری استعداد ها زمینه تبارز نداشته اند. عده زیاد دختران چیز نویس بودند

که آثار و نوشته ها و استعداد شان پوشیده مانده است. مخصوصاً استعداد شعری را با کلمه "عشق" گره داده اند و پذیرفتن این واژه در جامعه ما برای دختران عیب پنداشته شده است. اگر دختری با شعر علاقه می داشت، می خندیدند که این دختر عاشق شده است.

می خواهم بگویم زمانی که در روزنامه یی با من مصاحبه شد و عکس به چاپ رسید، من این موضوع را حتا از فامیلم پنهان کردم و برادر کوچکم را در نواحی خانه ما پسران خورد و بزرگ طعنه داده بودند که عکس خواهرت در اخبار چاپ شده است.

از این لحاظ زنان شاعر، ظرافت و هنر خود را پنهان می کردند، احساسات خود را خاموش می ساختند و آن استعداد های نهفته، نهفته تر می گردید.

روی این دلیل، اگر نامهایی به جا مانده است، مثلاً "مخفی" بدخشی شاعر زن بود که برای اشعارش کلمه مخفی را انتخاب کرد و یا انتخاب نام ها در دختران محجوبه، عصمت، معصومه و... مانند اینها که در حقیقت این بزرگ زنان به این نام ها پناه می بردند، خود را تسلی می دادند و یا حتا افتخار، عفت و سربلندی می پنداشتند.

یاد آور می شوم از نخستین شاعر دری زبان قشر زن که رابعه بلخی بود، او در بلخ زاده شده بود، شهر باستانی افغانستان، اولین مرکز تمدن، فرهنگ و زبان که به نام "مادر شهر ها" نیز یاد می شد، شهری که آریایی ها که ۵۰۰۰ سال قبل از میلاد در آن سکونت داشتند و ما از این نژاد استیم. اولین بار کانون مدنی و اجتماعی توسط زردشت سال ها قبل از میلاد در بین شهر پیاده شد و رابعه در قرن یک هزار میلادی در بین شهر زندگی می کرد. او نخستین شاعر زن در زبان دری بود که شمه از نوشته هایش باقی مانده است. او اشعارش را پنهان می کرد. رابعه به جرم عشق به پسری توسط برادرش به قتل رسید و آخرین شعرش را با خونس در دیوار حمام نوشت و داستان رابعه و اصالت تاریخ او در ادبیات سرزمین ما مهم و با ارزش است.

در حالیکه اندوه در چهره "نهران" نمایان بود، خواست صحبتش را پایان بخشید. طوری که عادت دارد، دست به روی و رخسارش کشید و گفت: "آرزو دارم فرهنگ و ادبیات ما را شاعران زنده نگهدارند. نویسندگان و قلمبدهستان، هنر و ادبیات ما را شگوفان دارند و به کثرت و زیادی شاعران افزوده گردد و مردان و

ساختند و روشن شدن این موضوع زمان کار داشت.

با آمدن ۸ ثور مجاهدین، کوس بدبختی برای همه مردم مخصوصاً شهریان کابل نواخته شد. به شهر هرات مهاجر شدم و به صفت معلم و عضو انجمن ادبی نسون شهر هرات پذیرفته شدم. اشعارم در روزنامه "اتفاق" هرات به نشر می رسید.

در سالهای اخیر با شوهر و فرزندانم به پشاور بودم. با دردی که در مفاصل پای (سیاتیک) تشخیص شده، مانع ادامه کار و وظیفه مقدس می شود.

مجموعه های شعری آماده نشر دارم، اما افسوس که مشکلات اقتصادی تا حال امکان نشر آن را برایم نداده است. اشعارم زیاد تر از نابسامانی و عشق وطن حکایت می کنند. مدتی در لیسه آریانا در شهر کابل خدمت کرده ام و شاگردان زیاد تربیه کرده ام. از جمله بانو ثریا واحدی اولین سروده هایش را برای اصلاح برایم می آورد.

عقیده دارم شعر، بیانگر واقعیت های اجتماعی و آینه تمام نمای عصر و زمان است. شاعر با دید وسیع، اجتماع و زندگی مردم خود را نگاه می کند. دید شاعر متفاوت از دید مردم عادیست. به گفته دانشمندی "در طبیعت بسا چیز های ناشناخته است که شاعر آن را می شناسد و می شناساند." دنیای یک انسان کامل با واقعیت ها ممزوج است. وقتی یک فلمساز، نقاش، رسام و شاعر از واقعیت های زندگی متأثر می شود، مثلاً راکتی در یک قسمت شهر اصابت می کند، نویسنده در قالب نثر این حادثه را بیان می کند، فلمساز از واقعیت های فلم می سازد، رسام با تصویر، شهر ویران، سوختن و پاشیدن زندگی را با زبان رنگ بیان می کند و شاعر رنج مردم را، کشته شدن، زخمی شدن و ویرانی شهر را با زبان شعر بیان می کند. از این رو هنر بیان واقعیت ها به گونه های متفاوت است.

از خانم "نهران" پرسیدم، شاعران زن در کشور ما چگونه بوده اند؟ با پرسیدن این نکته، جبین بر هم آشفتم، عینک هایش را کنار گذاشت، دست بر دست گذاشت و ادامه داد:

"جلو احساس هنرمند را کسی گرفته نمی تواند. گاهی سیاست های زور جلو درک های هنری را می گیرد، اما مانع خلق آن شده نمی تواند. در کشور های روبه انکشاف یا عقب نگهداشته شده، زنان در مضیقه اجتماعی قرار دارند و نمی توانند احساس خود را بیان کنند. ادبیات عامیانه ما بیان کننده این واقعیت است. مثلاً وقتی من در یک عروسی که از مردم بادغیس بود، اشتراک کرده بودم، آنجا سروده های عامیانه به آواز زنها در مجلس زنانه خوانده می شد. اما زن ها در برابر کلمه های (رفیق، یار، عزیز) که این کلمه ها اصلاً در شعر بود کلمه های "بیادر" یا "برادر جان" را به کار

از زبان خود بانو زرغونه "نهران" می شنویم:

"در ۱۹۵۰ میلادی در شهر کابل زاده شدم. پدر و مادرم از باشندگان اصلی و قدیمی شهر کابل بودند. مادرم زن با سواد و به خواندن دیوان حافظ، گلستان، بوستان و پنج کتاب عادت داشت و دختران خورد و جوانی را که در نزدیکی های منزل ما بودند، سواد می آموخت. پدرم مهندس راه سازی و سرک سازی بود و بیشتر از ۵۲ سال در وزارت فواید عامه و وظیفه رسمی اجرا کرده است.

صنف دوازدهم را به سر رساندم. چون بیشتر اوقات پدرم در ولایات کشور وظیفه داشت، آن وقت هم در کابل نبود. برایش نوشتم که می خواهم شامل دانشگاه شوم. در جواب نوشت: "دخترم، کامیابی ات مبارک باشد، به ادامه تحصیل تو خوشنودم، اما دخترم، آرزو دارم در آینده معلم شوی؛ زیرا مسلک مقدس و مفید جامعه و مردم است." از آنجا که به رشته ادبیات علاقه داشتم، شامل دانشکده ادبیات رشته دری شدم.

دوره با شکوه درس را با موفقیت به سر رسانیدم. درس استادان مخصوصاً، ساعات درسی پوهاند "جاوید" برایم آموزنده بود. با علاقه خاص می خواندم، می نوشتم و می سرودم. ذوق شعری از دیر زمانی در من نهفته بود و به سرودن اشعار، از زمانی که متعلم صنف یازدهم مکتب بودم، آغاز کرده بودم. می نوشتم و موزون می نوشتم. محیط کار برایم محدود بود، زیرا تعصب های مرد و زن در جامعه ما ریشه دارد و من بعد از فراغت از دانشگاه در یکی از مکاتب دختران معلم شدم.

شماری از شعرهایم در مجله های "ژوندون"، روزنامه "اصلاح" و "انیس" به چاپ می رسیدند. در سال ۱۹۷۲ در روزنامه های "اصلاح" و "انیس" مصاحبه های داشتم و نمونه شعر هایم به چاپ رسید و نیز چند پارچه شعرم در روزنامه "بیدار" - مزار شریف به چاپ رسید. در سال ۱۹۷۳ ازدواج کردم و اولین دخترم برایم شعر و نشاط و شادمانی بود و هست. فعلاً نواسه هایم همان دوره را در خاطرم دوباره زنده ساخته اند. مادر دو دختر و دو پسر شدم.

با کودتای هفت ثور ۱۹۷۸، خوشی هایم متزلزل شد. پدر فرزندانم راهی زندان پلچرخ گردید و مدت ۴ سال زندانی ماند. من وظیفه پدر و مادر را برای فرزندانم انجام می دادم. چون نمیتوانستم "ولادیمر الیچ لینن" را بستانیم، شکل و کاخ عظمت زندگی ام پاشیده شد. نوشته هایم جای نشر نداشت، عناوین از طرف اداره مکتب برایم داده می شد که باید زیر آن بنویسم، ولی دستم یاری و دماغم جای این موضوعات را نداشت. خادیسست های بی ایمان، مرا و فامیلم را دخیل در موضوعات سیاسی

زنان دوش به دوش در پی اعمار کشور باشند.

همچنان آرزومندم که پسر بزرگم که در هنر نقاشی استعداد ویژه دارد، روزی هنرمند برجسته شود و این نهال به درخت بارور میل گردد. اشعار خود را مانند فرزندان خود دوست دارم. آرزومندم اشعارم به چاپ برسند و نوشته ایام جوانی و خاطره یی برای فرزندانم و ملت ما باشد.

و بانو نهران با صدای گرفته و احساس معلمانانه این شعرش را زمزمه کرد و من نوشتم:

من اگر مستانه ام هشیار کو

دلبر مست و بت عیار کو؟

مطربان خاموش و مجلس بی صدا

ساقی سرمست بی دستار کو؟

رفته گان رفتند در دیر هوس

می فروش فتنه مکار کو؟

از کلیسا دلبر عابد چه شد

آن بت هندو و آن زنار کو؟

رطل مالامال دوشینم کجاست

آبروی خانه خمار کو؟

جرعه مینا دوی درد ماست

آب آتشناک کو دارار کو؟

ما "نهران" خود را تسلی می کنیم

در کلام گرمی با زار کو

به تیره گی شبان آفتاب می جویم
 عنان گمشده را در سراب می جویم
 کتاب و دانش و دفتر زدست طفلان رفت
 ز دزد هرزه صفت احتساب می جویم
 ز تند باد حوادث چمن به تاراج است
 برای پوشش گلشن حجاب می جویم
 حجاب در کف آن همچو عمر ها کوتاه
 ز موج سرکش دریا حجاب می جویم
 کنون که برف تأسف بیبارد از هر سو
 ز پر زاغ جفاگر خضاب می جویم
 جفا نموده خطاها و نا روایی ها
 به ناله ها و نواها ثواب می جویم
 سوال ها که چه کردند بر زمین خدا
 به پیشگاه ز جفا گر حساب می جویم
 سراب وحشت و گم گشته گان فراوانند
 ره فرار ز عمق سراب می جویم

شهر هرات، ۱۳۷۳

خواهرم زرغونه "سلیمان" به تاریخ ۱۷ اگست ۲۰۰۵ در کابل درگذشت و ما را و دوستدارانش را تنها گذاشت. روانش شاد و آرزوهایش برآورده باد!

Centrum voor
Transculturele Geestelijke Gezondheidszorg

خودتان را در NOAGG باز خواهید یافت! Zorg in eigen taal!

مراقبت روانی به زبان خودتان

NOAGG is een multiculturele instelling voor ambulante geestelijke gezondheidszorg en biedt hulp bij o.a. depressies, angst, gezinsproblemen, lichamelijke klachten waar geen oorzaak voor te vinden is, integratieproblemen, psychoses, spanningsklachten, persoonlijkheidsproblemen rouwverwerking, en maatschappelijke dienstverlening. NOAGG heeft een AWBZ-erkenning.

Hoofdvestiging: Televisiestraat 2r, 2525 KD Den Haag.

Telefoon: 070 388 88 98 website: www.noagg.nl e-mail: info@noagg.nl

NOAGG مرکزی است برای مراقبت‌های روانی. مراجعان کنونی ما را ملیت‌های مختلف مهاجر و پناهنده تشکیل می‌دهد. ما بیشتر مددکاران خارجی در خدمت داریم تا تفاوت‌های فرهنگی و زبان‌نقشی نداشته باشند. یعنی مراقبت به زبان خود شما!
NOAGG چه کاری می‌تواند برای شما انجام دهد؟
NOAGG کمک‌های زیر را ارائه می‌دهد:

- ۱) افسردگی
- ۲) اختلالات و هم‌گونه
- ۳) مشکلات دوران نوجوانی
- ۴) اختلالات حافظه
- ۵) مشکلات خانوادگی
- ۶) مشکلات جسمی که علتی برای آن پیدا نمی‌شود
- ۷) مشکلات شخصیتی
- ۸) DHD (مشکل جلب توجه با تحرک جسمی بسیار)

NOAGG چگونه عمل می‌کند؟

- NOAGG لیست انتظار ندارد!
- پس از معرفی به مدت حداکثر ۱۰ روز برنامه پذیرش مدل (SPP) انجام می‌گیرد.
- مدل (SPP): یک پرستار اجتماعی روانی، یک روانکاو و یک روانپزشک یا پزشک (زیر نظر روانپزشک) شما را می‌بینند. پس از آن مددکاران با هم در مورد بهترین روش کمک به شما مشورت می‌کنند و آن را با شما در میان می‌گذارند. NOAGG می‌کوشد تا در همان روز برنامه‌ی مراقبت را آماده کند. اگر روانپزشک یا پزشک تشخیص دهند که شما باید دارو مصرف کنید، نسخه را پس از مشورت در مورد دارو به شما می‌دهند.
- به زبان خودتان با شما صحبت می‌شود، برنامه‌های درمانی نیز می‌تواند به زبان شما انجام گیرد.
- همکاری نزدیک با معرف شما، مثل پزشک

خانواده، مددکار یا موسسه‌های مربوطه.
○ **روانپزشکی فرافرنگی به عنوان نقطه آغاز کار. شکل‌های درمانی؛**

روش درمانی یا راهنمایی به صورت فردی یا گروهی است. بیشتر روش درمانی از صحبت با یاری‌گران ما تشکیل می‌شود. در صورت لزوم روش درمانی با مصرف دارو همراه خواهد بود. برای کمک به شما در زمینه اجتماعی در مرحله بهبود به شما کمک خواهیم کرد، مثل تمرین بیانی و تمرین آشنایی اجتماعی. نکته خاص در روش درمانی NOAGG روش گروهی است که برای مراجعان ملیت‌های مختلف مهاجر و پناهنده با مشکلات خاص انجام می‌گیرد.

معرفی؛

شما می‌توانید از طریق تماس تلفنی با مرکز قرار بگذارید. NOAGG سازمان تایید شده از سوی AWBZ (قانون عمومی بیمه درمانی خاص) است. به این دلیل از شما می‌خواهیم که مدارک زیر را برای صحبت پذیرش همراه بیاورید:

۱) معرفی نامه از سوی پزشک (خانواده).

۲) کارت سالانه / کوتاه مدت. این کارت مدرک بیمه درمانی شما است. کارت سالانه / کوتاه مدت را از پزشک خانواده دریافت می‌کنید.
۳) مدرک شناسایی معتبر.
اگر بیمه درمانی اجتماعی یا خصوصی داشته باشید، شرکت بیمه هزینه درمان شما را خواهد پرداخت.

مشخصات برای تماس؛

مرکز اصلی NOAGG در دن‌هاگ است. NOAGG برنامه گسترش در شهرهای روتردام، اوترخت و آمستردام دارد.

NOAGG Den Haag (دفتر مرکزی)

Televisiestraat 2R

2525 KD Den Haag

تلفن : ۰۷۰-۳۸۸۸۸۹۸

فکس : ۰۷۰-۳۸۸۴۹۱۹

نشانی الکترونیکی : info@noagg.nl

اطلاعات بیشتر در مورد NOAGG را در سایت

اینترنتی ما پیدا می‌کنید: www.noagg.nl

گزارش کوتاهی از کنفرانس

چگونگی تطبیق عدالت انتقالی در افغانستان

هالند - دسامبر ۲۰۰۵

گزارش از: ا. شیرزاد

"در این جا هر چه زندان است" به بحث و گفتگو گرفته شد که توسط آقایان دکتر رسول رحیم، محمد شاه فرهود و مسعود قانع به نقد و بررسی قرار گرفت و در خلال بحث‌ها پارچه‌های از این دفاتر توسط مسعود قانع، فاروق فارانی خانم فوزیه میترا و خانم منیژه نادری دکلمه شد. در بخش برنامه موسیقی که از ساعت ۱۰ الی ۱۲ شب دامه یافت هنر مند مردمی و خوب آقای دکتر صفی وهاب با اجرای چند آهنگ جذاب که مورد استقبال حضار قرار گرفت برنامه روز دوم را پایان بخشید.

جلسه اختتامیه کنفرانس به روز یکشنبه از ساعت ۹ تا ساعت یک بعد از ظهر ادامه یافت. در آغاز خانم جمیله زمان انوری از دکتور گردیزی رئیس جلسه و آن‌عه از خانم‌ها و آقایان که عضویت هیئت رئیسه این جلسه را داشتند، تقاضا نمود تا بجای‌های خویش تشریف بیاورند. موضوع جلسه بررسی مسوده قطعنامه کنفرانس بود. مسوده توسط پوهنیار داکتر روستار تره کی قرائت گردیده روی هر یک از مواد آن بحث صورت گرفت.

مسوده قطعنامه بعد از تعدیلات لازمه با اتفاق آراء به تصویب رسید و کمیسیون ۱۵ عضوی جهت تطبیق فیصله‌های مندرج در قطعنامه کنفرانس انتخاب شد و به این ترتیب کنفرانس چگونگی تطبیق عدالت انتقالی در افغانستان به ساعت یک روز یکشنبه ۱۱ دسامبر موفقانه پایان یافت. ناگفته نباید گذاشت که از ساعت ۱۴:۰۰ همان روز الی ۱۶:۳۰ کنگرس FAROE دایر گردید. اشتراک کنندگان کنگرس عبارت بودند از نمایندگان نهادها و شخصیت‌های مستقل FAROE که بعد از استماع گزارش هیات اجرائیه در مورد کارکرد فدراسیون طی دو سال و طرح پلان کار برای دو سال آینده فدراسیون صحبت کردند و هیات اجرائیه جدید متشکل از هفت نفر انتخاب شد.

(مقیم کانادا) در مورد ضرورت برخورد دولت آقای کرزی در برابر مجرمان سخنرانی نموده و سپس محترمه خانم خاطره فیضی مقاله بی تحت عنوان "یادی از خاطرات زندان زنانه در صدارت، و پلچرخ" و بر خردهای مسئولین این زندانها ارائه گردید.

"در صدارت و پل چرخ چه میگذشت"، چشم دیدها و خاطرات استاد نسیم رهرو (از هالند) که مدت ده سال را در پلچرخ سپری کرده بود و از محکومین اعدامی بود در مورد این که چگونه حقوق انسانهای در بند نا دیده گرفته میشد، صحبت کرد و پس از آن محترم محمد شاه فرهود از جمله جوانان زندان گزیده که ۱۲ سال در پلچرخ زندانی بوده در مورد برخورد مقامات قضائی حکومت حزب دموکراتیک خلق و نحوه صدور خشونت آسا و مسخره آمیز حکم و احکام قضائی آن دوره سخنرانی نموده و این مباحث تا ساعت ۱۷:۰۰ ادامه یافت.

از ساعت ۱۸:۱۵ تا ۱۹:۰۰ نقش افغانهای مقیم خارج از کشور بعنوان بخشی از قربانیان جامعه در زمینه تطبیق عدالت انتقالی مورد بحث و گفتگو قرار گرفت. جمع بندی کنفرانس و سخنرانان با در نظر داشت نظرات اشتراک کنندگان که توسط محترم آقای دکتر روستار ترکی صورت گرفت تاکید بر ضرورت یک کنفرانس بزرگ بین المللی وسیع با اشتراک صاحب نظران و قربانیان و موسسات و نهادهای بین المللی در رابطه با حوادث و پیگیری قضایا توسط افغانهای داخل و خارج کشور و صدور قطعنامه این کنفرانس بیان گردید.

ادامه کنفرانس از ساعت ۲۰:۰۰-۲۱:۰۰ توسط کنفرانس علمی آقای دکتر حنان روستائی زیر عنوان افغانستان مرکز تقاطع فرهنگها ارائه و به سوالات پرسندگان پاسخ داده شد. از ساعت ۲۱:۰۰-۲۴:۰۰ شب در بحث ادبی کنفرانس دو کتاب شعر شاعر نامدار شعر مقاومت فاروق فارانی "از قفس تا قاف" و

شنبه دهم دسامبر ساعت ۹:۳۰ کنفرانس توسط محترم دکتر عزیز گردیزی رئیس افتخاری فارو آغاز و ریاست جلسه روز دوم کنفرانس را با تاکید بر این موضوع که ضرورت تطبیق عدالت نه به قصد حس انتقام جوئیها بلکه بر تطبیق عدالت برای صلح پایدار و وحدت ملی یک ضرورت تاریخی باید مورد بحث قرار گیرد، کنفرانس آغاز و سخنرانان به سخنرانی ادامه دادند.

از ساعت ۱۱:۰۰-۹:۴۵ محترم پوهنوال دکتور عثمان روستار تره کی استاد سابق دانشکده حقوق دانشگاه کابل در مورد ضرورت محاکمه جنایتکاران جنگی از نظر حقوقی و تاریخی سخنرانی علمی و مفصلی ارائه کردند. سپس آقای قاضی احمد راتب فقیری در باره عدالت انتقالی در افغانستان به سخنرانی پرداخت و اشاره به اهمیت تهیه گزارش کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان نموده ضمن اینکه عدم جدیت مقامات دست اندر کار رادر رابطه با تطبیق عدالت نیز یادآوری نمودند.

بعد از سخنرانی سخنرانان قبل از ظهر کنفرانس از ساعت ۱۲:۰۰ تا ساعت ۱۳:۰۰ به سوالات شرکت کنندگان در فضای دموکراتیک پاسخ دادند و بیشتر سوالات مطرح شده در اطراف مشکلات ناشی از لاینحل ماندن جرایم انجام شده و بی توجهی دست اندر کاران مسولین داخلی و بین المللی مطرح و پاسخهای لازم داده شد.

پس از صرف طعام از ساعت ۱۴:۲۰ سخنرانی محترم الحاج کریم پیکار پامیرشاعر، مؤرخ، نویسنده و پژوهشگر پر تلاش افغان

امسال نیز به روال همیشه توسط فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپا (فارو)، کنفرانس بین المللی افغانهای مقیم خارج افغانستان در هالند برگزار شد. ۱۱ و ۱۰-۹ دسامبر ۲۰۰۵ در انستیتوت تماس قاره‌ها در شهر سوستر برخ هالند دایر گردید. موضوع کنفرانس "چگونگی تطبیق عدالت انتقالی در افغانستان" بود که با شرکت نمایندگان سازمانها و انجمنهای فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و شخصیت‌های مستقل افغانهای مقیم اروپا، کانادا و امریکا، روی اهمیت تطبیق عدالت در رابطه با نارواییها، مظالم و جنایات و نقض حقوق فردی و اجتماعی توسط ناقضین حقوق بشر و مجرمین جنگی که در طول سه دهه گذشته بر اکثریت مردم کشور ما تحمیل گردیده بود، بحث صورت گرفت.

آغاز کنفرانس بعد از ثبت نام مهمانان در ساعت ۱۵:۰۰ روز ۱۲-۲۰۰۵-۰۹ و مذاکرات مقدماتی شرکت کنندگان با معرفی و آشنائی مهمانان جدید در این کنفرانس برنامه کنفرانس رسماً در ساعت ۲۰:۳۰ با خیر مقدم گفتن شرک کنندگان توسط محترمه خانم لونا ولی فرهود رئیس فدراسیون انجمنهای پناهندگان افغان در هالند آغاز گردید سپس آقای انجنیر عزیز از (کشور فرانسه) صحبت کردند و در ساعت ۲۱:۳۰ محترم دکتر انصاری (مقیم المان) در مورد تاثیر دراز مدت شکنجه بر جسم و روان انسانها و تاثیرات اجتماعی آن بر جوامع از نظر علمی در زمینه با توجه به تحقیقاتی که در این زمینه نموده بودند به استماع شنوندگان رسانید و متعاقباً هر دو سخنران به سوالات حضار پاسخ دادند.

Conference on Transitional Justice in Afghanistan, December the 9th to 11th Federation of Afghan Refugee Organizations in Europe

The Federation of Afghan Refugee Organisation in Europe FAROE held from December 9th to December 11th 2005 a conference under the titled "Transitional justice in Afghanistan" at the institute of Kontakt Der Kontenten in Soesterberg the Netherlands. A great number of Afghans representing various Afghan social and cultural organizations in Europe and America took part in the conference.

In view of their obligation towards some undesirable political developments in our country, which emanates from certain shortcomings of the Bonn Peace Process, participants of the conference reached agreement to concentrate their efforts on the following points:

Trial of individuals suspected of war crimes and human rights violation as a basis for a fair society, carrying out justice and a society free of personal revenge.

Trial of individuals suspected of war crimes and human rights violations as a precondition for replacing the power of gun with the rule of law and implementation of the principal of democracy.

Trial of individuals suspected of war crimes and human rights violation as a measure to prevent recurrence of such crimes in the future as a consequence of prolonged war.

Holding of periodical conferences by Afghans living abroad and occasionally Afghans living inside Afghanistan about the trail of individuals suspected of war crimes and human rights violation so as to prevent forgetting the issue.

Appreciation of efforts made by United Nation, national and international human rights organisations in bringing to justice of individuals suspected of war crimes with a remarks that these activities are not enough. Proposing an international conference with the assistance of United Nation and other human rights organisations on bringing suspects of war crime and human rights violation

This conference is an effort for coordination of activities of national and international human rights organisations for setting up of special international tribunal, until the situation becomes favourable inside our country. It is mentioning worthy that the issue of war crimes and human rights violation involved during the conflict in the past three decades .must never be used as political tool against certain groups or parties.

Participants of the conference emphasized that the commitments of current government to international community emanating from the agenda of war on terror, has led to the sharing of power with a large number of persons suspected of war crime and human rights violation.

This put the government in unsuitable position in bringing these suspects to justice. Therefore, until favourable political changes in the future, for the time being; the national and international human right organisations must try to draw the attention of international community through seminars, conferences, issuing reports and statements about this problem.

لیدن- هالند ۱۸ فیروری ۲۰۰۶

پروژه عدالت افغانستان (AIP) پروسه محاکمه اسدالله سروری را از اساس باطل خواند

بتاریخ ۱۷ فیروری اعلامیه شدید اللحنی از طرف پروژه عدالت افغانستان (AIP) که یک سازمان حقوق بشر شناخته شده و تهیه کننده گزارش مشهور ۱۶۸ صفحه‌ای در مورد جنایات جنگی ارتکاب یافته بین سالهای ۱۹۷۸ و ۲۰۰۱ در افغانستان میباشد، انتشار یافت. درین اعلامیه خاطر نشان گردیده که سروری رییس "اگسا" بود و اگسا بحیث دستگاه استخبارات و شکنجه دوران تره کی - امین مسوول اعدام های صحرایی و ناپدید شدن تعداد بیشماری از افغانها در سالهای ۱۹۷۸-۱۹۷۹ میباشد. پروسه عدلی کنونی از نظر (AJP) برنورم های بین المللی قضاوت عادلانه یعنی (due process) مطابقت نداشته و حتی به شهود موجود موقع ادای شهادت داده نشده ه اظهارات شان ثبت دوسیه نگردیده است. علاوه بر نواقص تخنیک- قضایی فوق الذکر- خلی قانونی ناشی از تعلل در کارتقینی برای داخل ساختن قوانین جزایی بین المللی چون جرایم جنگ و جرایم علیه بشریت و اصول محاکماتی ذیربط در قوانین ملی - کمبود دیگر نیست که مانع از آن میگردد- تا سروری بطور عادلانه و بر اساس اتهامات اصلی که باید بالایش واردگردند محاکمه شود. اعلامیه (AIP) بدین نتیجه میرسد که پروسه عدلی جاری علیه سروری برای مردم افغانستان نه به روشن شدن حقیقت میانجامد و نه به تطبیق عدالت. AJP خواستار به تعویق انداختن محاکمه سروری- اصلاح سریع نواقص فوق الذکر و متعاقباً محاکمه سروری در یک محکمه با اعتبار و مطابق به اصول و مقررات جدیدی شده است که با نورمهای بین المللی حقوق جزا مطابقت داشته باشد.

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان (AIHRC) نیز بدین نظر است که در قدم اول باید به رفع کمبود های فوق الذکر پرداخت. AIRC در زمینه پیشنهاد های مشخصی را قبلاً به حکومت و ستره محکمه افغانستان ارسال داشته و خواستار تعویق پروسه جاری و ایجاد اصلاحات شده است. برنامه عمل عدالت انتقالی را این پروسه نمایشی جدا صدمه میزند. از خانم Patricia Gosman رئیس AJP در اعلامیه مذکور چنین نقل قول شده است: " افغانستان به پیشرفتی در ساحة اصلاحات سیستم عدلی نایل شده نمیتواند- هرگاه بکوشد جرایم جنگ را در محاکم فاقد سلسله مراتب [Kangaroo Court] محاکمه کند. محکمه مورد نظر خانم Gosman محکمه ابتدایی امنیت ملی است. این محکمه به حواله گزارش AJP - مربوط ریاست عمومی امنیت ملی [ر، ع، ا، م] یعنی سازمان استخبارات حکومت فعلی افغانستان است. با کمال تأسف متوجه میشویم که [ر، ع، ا، م] همان بازمانده منفور و مضحک محکمه اختصاصی "انقلابی" است که توسط خاد اداره میشد.

با در نظر داشت اینکه عده زیادی از مسوولین [ر، ع، ا، م] متعلق به ائتلاف شمال اند و سروری را یازده سال در کابل و پنجشیر در زندان تحت اسارت خود داشتند- این سوال مطرح میگردد که آنگاه تحت فشار کدام قدرت خارجی از تحقیق و محاکمه سروری سرباز زدند و چرا اکنون نمیخواهند منتظر اقدامات تقنینی لازمه و برنامه عدالت انتقالی حکومت خویش باشند؟ آیا باز هم صحبت از فشار خارجیست یا میخواهند با حل سریع سوال تعیین سرنوشت اسدالله پیلوت- بر خونهای ریخته شده توسط سایر مظنونین جنایات سی سال اخیر خاک بریزند؟ کمیته حقوق بشر FAROE بدین نظر است که تلاش در جهت محاکمه سروری بیشتر انگیزه سیاسی دارد نه محرک تامین عدالت . محکمه عادلانه و شفاف که دیر یا زود برای محاکمه مسوولین جنایات سه دهه اخیر تشکیل خواهد شد- سروری و شرکا وهم کلیه آنانی را که برای گریز از عدالت نقشه های زیرکانه میکشند- بپای میز عدالت فرو خواهد کشید.

Aiena

Blad van Federatie van Afghaanse Vluchtelingen Organisaties in Nedrland (FAVON)
Oprichter: A. Aziz zada
Redacteur: M. S. Farhoed
Adres: Postbus 707, 2300 AS, Leiden, Holland
Tel: 071 572 8869
06 555 87754
E-mail: aiena@hotmail.com
faroe_org@hotmail.com
favon_org@hotmail.com
www.afghandispora.org

کمپیوتر و صفحه آرایی:

نهاد ویرایش شاهمامه، هالند
"شاهمامه" در زمینه های چاپ کتب، نشریات و انواع کارت با شما همکاری میتواند.
شماره تلفون:

31 (0) 64 1375 638

نشانی های انترنتی:

shahmoama@yahoo.com
shahmoama@hotmail.com
www.shahmoama.4t.com

وجه اشتراک سالانه:

در هالند و اروپا: ۱۲ یورو
خارج از اروپا: ۱۵ یورو
قیمت تک شماره: ۲ یورو

شما میتوانید وجه اشتراک تان را به شماره پست بانک فدراسیون انجمن های پناهندگان افغان در هالند بفرستید:

Giro: 8318077
t. n. y. FAVON

آیینہ

نشریه رسمی فدراسیون سازمانهای پناهنده افغان در هالند
مؤسس: احد عزیز زاده
مدیر مسوول: محمد شاه فرهود
آیینہ تحت نظر هیأت تحریر انتشار می یابد.
مطالب و مضامین نشر شده الزاماً نظریات فدراسیون انجمن های پناهندگان افغان در هالند را ارایه نمیکند. آیینہ از نشر مضامین وارده که بدون نام نویسنده باشد معذرت میخواهد.
همکاری قلمی شما فرهنگیان عزیز موجب غنای بیشتر جریده آیینہ میگردد.